

Somišljenikom in naročnikom na znanje.

Oni klavneri uredniki — inženir — Proletarca, kojega smo si mislili izbiti iz spomina, si je zopet prismočil pečat lažnjivega klučka na čelo, in ta bart na podlagi ligurijanske morale.

Protest pod naslovom "Slovenian Comrades Attention", priobčen v "Chicago Socialist" z dne 14. julija, katerega ponatis je bil od glavnega tajnika socijalne stranke *pre-povedan* vsem socijalnim publikacijam, razven češkega dnevnika "Spravedlnost", kojega je tajnik nevedoma pri razpošiljavi svojih instrukcij prezrl.

Ne vemo, od kod si upa Proletar isti ponatisiti in prelomiti od glavnega tajnika izdani ukaz!

Objava v Chicago Socialist je bila vsiljena, lažnjiva, v Proletarcu nedobesedno pretiskana in po svoji roki, z *zarivanimi rokavi*, na Slovensčino prevedena.

"Whereas, the said M. V. Konda has been but is not now a member of the Socialist party." To pa je oni klavneri inženir poslovenil tako le: "in ker je M. V. Konda bil sam član te organizacije, a sedaj ni več."

Njih organizacija in socijalna stranka ste dve različni stvari. Če se tega niste znali, zakaj niste v slovar — Petriča — pogledali!

Zavrtnik popred najbrže ni vedel, da je Konda član socijalne stranke, a sedaj pa je hotel stvar zaviti po svoje. Ako g. Zavrtnik misli, da bo de z umazano rjuho-laži, zavijanjem le njemu lastnimi organi prikril svoje lumparije, se prokleto moti. Radi pripoznamo, da take ostarje še nismo kmalu čitali. Zavrtnik se bije po lastnih zobeh med vrstami svoje flike.

G. Zavrtnik naj vendar ne misli, da mu bo šla slovenska javnost radi takovih budalosti na njegove limnice!

To je in bode resnica, kar bomo v celem obsegu poročali, kakor hitro dobimo poročilo od preiskovalnega odbora. Razkrinkali bomo celo zadevo in razpostavili nagoto žlabudračev pred občinstvo!

Dotični ponatis je lažnjiv, nedobeseden in zavilj po ligurijansko-Zavrtnikovem kopitu!

Zavrtnik, mi Vas smo opetovano vprašali, od kod in kje ste dobili naslove naših naročnikov a vendar do sedaj nam še niste odgovorili.

Radi bi vedeli, kaj se igrali uzmoviča, ali takrat, ko sta imela vi in France Reglača skrivne shode, ali takrat ko sta se poučevala v deklamacijah v pisarni "Glas Svobode".

Ona pomota glede Ferenčaka, kateremu ste obljubili svojo laž v "fliki" preklicati, sedaj ni popravljena. Mi Vas opominjamo, da ne pozabite, ker pozno je že. Le ven z njo!

Radi dokazauh laži, s katerimi se bijete po svojih čeljustih zgubili ste vže najboljšo dopisovalne moči in mi se bojimo, da "flika" v kratkem ne zgubi samo sebe in Vas!

Odgovorite na napad in skovajte zagovor, da vas ne bodoje lastni naročniki klicalitatu časti in lažnika.

Tropolop besediči in slini se. Brez dobička!

"Kdor laže, ta krađe," in puctum!

Dne 7. t. m. poročili so se in si-cer:

G. Ivan Belko s gđeno Antonijo Zimmerman in g. Ivan Stonič s gospodično Cisko Klopčič. Živeli na mnoga leta!

Razgled po svetu.

RUSIJA.

Poročila iz Sebastopola javljajo, da so tamošnje razmere prišle do skrajnosti in da je do sedaj vže čez 20.000 prebivalcev zapustilo mesto. Izseljavanje je še vedno na dnevnem redu.

Admiral Skrydlow, sedanjihrvovni poveljnik čnomorske mornarice in naslednik Čuknina, se baje nahaja v neprijetni dilemi. Boji se skrivne sveze med moštvom na brodojvu in artileristi, kateri se po njegovem mnenju čudno proti vladi in častnikom vedejo.

Častniki so se oborožili in pripravili na vsako eventualen napad in upor moštva.

Sveaborg je še vedno v rokah revolucionarcev in bode tudi ostal.

Iz Petrograda se nadalje poroča, da boke car skušal s ustanovo novega parlamenta udušiti naperjeno splošno ustajo in ugoditi ljudskim zahtevam; to pa je samo stara šara, s katero namerava ruska birokracija revolucionarno maso v nje napredu ovirati.

Dne 7. avgusta je neki častnik umoril poveljnika piatigorske trdnjave; istega dne so dragonci razpršili po Moskvi splošen štrajk oznamujočo maso.

Moskva je centrala splošnega stavkanja; vse organizacije razven nekaterih železničarjev, kateri še dvomijo, so se odzvale od socijalno-demokratske in delavske skupščine izdanemu manifestu. Manifest se zaključuje:

"Vsam onim meščanom, katerim je draga prostost, kličemo in vzbujemo vas do odločilnega boja proti carovi vladi in za ljudsko vlado — za zemljo in prostost! Mi vas kličemo na občni štrajk in preobrat carske vlade in oblasti, ki so od vas odvisne. Živela splošna stavka in odločilni boj za moč naroda!"

AVSTRO-OGRSKA.

Tropava, 9. avgusta. Iz Bielitz in Biale, Galicija, se poroča, da je razprtje tekstil industrije zadelo najmanj 12.000 delavcev.

V Zagrebu je neki revolucionarni dajak oklofotal Elegoviča. Elegovič in Dr. Frank, oba starčevianska poslanca, sprehajala sta se po Cirinjevem trgu, ko se je napad izvršil. Dijak je pobegnul.

ŠVICA.

Zürich, 8. avgusta. Pri preiskovanju stanovanj v Zürichu stanujočih Rusov, je policija zadelala na laboratorij in izdelovalnico bomb. Več oseb je radi tega zaprtih, med temi tudi Makes Feuerstein, bivši lastnik Naptha tovarne v Galiciji. Bombe, katere so tam izdelovali, so pošiljali na Rusko.

ŠPANIJA.

Madrid, 8. avgusta. Katastrofo, ki se je pripetila na italijanskem parobrodu "Sirio" v bližini Cartagane, Špansko, in ki je zahtevala čez 400 človeških žrtev, pripisujejo rešeni potniki kapitanu. Njegova razburjenost in odsotnost mirnega duha je vzrok toliki nesreči. Potniki pripovedujejo, da je kapitan, ne da bi nadzoroval rešitev potnikov, prvi skočil v rešilni čoln in zavpil: "Vsak za se." Moštvo se je z nožmi v rokah pririlo do rešilnih čolnov in prepustilo potnike usodi.

Tak "coward" kapitan pač zasluži linčanje, dasi se s linčanjem vobče socijalizem ne strinja.

FRANCOSKO.

Iz Pariza prihaja vest, da sta Generala Andre, bivši vojni minister in Negrier bojevala dvoboj

samokresi pred hišo kneza Joštima Murat.

General Andre je sprožil in ni zadef nasprotnika in General Negrier si ni upal vstreliti in tako sta se razšla, ne da bi si segla v roke.

Ameriška gledališča so jima prosta! S takovimi "pojaci" je pač prijetno dvobojevati se!

Ameriške vesti.

Od kod John D. tako bogat.

Chicago Record Herald prinaša vest, da je Edgar Brown, iznajdnik bogate rude v Mesaba in Vermilion okrajih v Sault St. Marie, Mich., umrl. Umrl, vkljub temu, da se je rodil kot milijonar in odkril najbogatejše zaklade v Severni Ameriki, ni zapustil nič centa svojega premoženja. Umrl je v bolnišnici in nekoliko njegovih prijateljev prispevalo je za pogrebne stroške.

John D. Rockefeller, kateri ga je oropal vsega premoženja in ga porinil na pot beraške palice, mu ni še hotel v zadnjih stiskah pomagati.

Brown je sezidal Duluth in Iron Range železnico, katera pa seveda je sedaj lost John D.

Od tod toraj John Devo premoženje?!

Rojaka ubilo.

V tovarni Mineral Point Zinc Co., v De Pue, Ill., ponesrečil se je dne 24. julija t. l. rojak Ivan Dragman, kateri je bil od Slovenskega Narodnega podpornega društva Triglav št. 2. S. N. P. Jednote v La Salle, Ill.

Bodi mu zemljica lahka!

17. otrok.

Sterling, Ill., 9. avg. Sedemnajsti otrok, sinček, porodil se je danes g. B. Schwartzu iz Wyanette. Najstari otrok je 21 let star in vseh 17 živi.

Sreča poleg nesreče.

Kankakee, Ill., 9. avg. Gospodična Stella Lukanič, katero je pred jednem mesecem pred altarjem njen ljubček Anton Zomer zapustil in pobegnul, se je danes poročila s Walter Lynch, kateri ji je takoj po Zomerjevem begu ponudil ženitno ročico.

Ni nesreče brez sreče!

Canyon City, v Texas.

je zadel tornado in ga popolnoma razdejal. Mnogo ljudi je ali ubitih ali nevarno poškodovanih. Dež je tako bil, da so reke in potoki v državah Texas in Colorado izstopile in poplavlile tisoče in tisoče oralov zemlje, povzročivši mnogo škode in mnogo človeških žrtev.

Železnične proge so na milje v daljavi razdrte in ves promet je prenehal. Santa Fe železnica trpi največ škode.

Knickerbocker Ice Co.

se pritožuje nad vladnim postopanjem zaradi terjatve velikega davka. Vlada je povzdignila "ceno" državnemu davku in "ledeni" trust se upira temu z vsemi močmi. Da bi ceno ledu povišali, tega ne smejo, kajti v Filadelphiji se jim je pokazalo, da kakor hitro se izve, da se je cena ledu povišala, bode se takoj kriminalno postopanje ledenih konspiratorjev sodnim potom kaznovalo.

Ulhogi Ice trust?!

Človeške kosti čistilo.

Guadalajara, Mexico. Kostii od 117 možkih, 123 žensk, 83 dečkov in 85 deklic so se vzele iz grobov na municipalnem pokopališču. Zakup teh grobov je pošel in kosti so izkopal in jih nakupičili v nekem kotu na pokopališču. Te kosti kupil je neki trgovec iz Zdr. držav. Mno

go tovnih voz naloženih s človeškimi kostmi se pošilja vsako leto v Zdr. države. Kostii se rabijo za čistilo. Press Dispatch.

Kaj si vi o tem mislite? Tu se zopet kaže koliko respecta daje kapitalist delavcu, njegovim kostem, njegovemu grobu, zadnjemu počitku! Ni mu dovolj, da ga je zdelal do zadnje moči na zemlji, mu vzel svobodo in prostost in naposled življenje, ni dovolj, da ga je delavec hranil in delal zanj — za parasita, marveč še uboge kosti, trudne, gole, trohnjene kosti izrablja v svoje hudobne namene. Čisti z njimi sladkor in potem nam daje naše bratesužnje, za koje si mislimo, da njih kosti v miru počivajo, v podobi slačiče itd., da jih še mi meljemo s svojimi zobmi.

Ni vredno tega razlagati, pač pa vsake delavec, ki si mora v zakup vzeti zemljo, v kateri želi počivati, vidi rad, da ga nihče tam ne drami.

Kapitalisti, brez karakterja pa naj pazijo, da se z njihovimi kostmi isto enkrat ne stori.

Delavec kedaj se boš zbudil?

"Coloradskim Novicim"

svetuemo, da se v prihodnje poslužujejo pravihni prestav. Sodrug J. G. Phelps Stokes je sam prstovoljno odstopil od Zveze neodvisnosti (Independence League) in ga ni Zveza odslavila.

Odstop in odslovljenje sti dve različni stvari!

Iz delavskih krogov.

Washington, D. C., 9. avg. Ker se nisti tvrdki Pen Bridge Co. in District Construction Co. v Columbuskem okrožju držali osemurnega dnevnika in delali čez omejeno dobo, morali sti v prvič plačati vsaka \$25 globe.

Tako bi se moralo postopati s takimi zakonolomniki!

Janitorji in scrubwomen priklopili so se stavkujočim čistilcem okenj. Ti janitorji in "scraparice" poleg simpatije do čistilcev okenj zahtevajo povišanje plače. Scraparice so imele do sedaj po 18 centov na uro, zahtevajo 19 in hišniki zahtevajo \$52.50 na mesec na mesto \$50.

Kovači dividend na Erie železnici so znašli, da ženske ravnio tako lahko prodajajo vozne listke, kakor moški in poleg tega so iste cenejše in boljše kot moški. Kot rezultat tega bodejo vsi pomožni prodajalci voznih listkov odslovljeni in na njihova mesta ženske postavljene.

Anybody can work "but father"! On je predrag!

Največja prodajalna v Galveston, Tex., je zaukazala, da mlada dekleta, ki delajo tam kot prodajalke, ne smejo imeti žebov na obleki.

Najbolje bi bilo, ko ne bi imele nobene obleke toraj tudi nobenih žebov. Monopoli je prokleto prebrisan in le v takih slučajih izda svoja nagnjenja.

Massachusettska legislatura je izdala neko odredbo, potom katere se omejuje število "picketov" pri štrajku. Samo jeden picket je dovoljen na vsakih dvajset stavkarjev, ampak nobene meje se ni postavilo v številu milice, prekličkarjev in Pinkertoncev, katere sme družba najeti, da nažene pickete. Izvrstna legislatura!

Zaprto delavstvo (convict labor) producira vsako leto za \$35,000,000 vrednih izdelkov.

Lokalne novice.

Pic-nic v So. Chicago.

Hrvaško društvo D. Ante Starčević nas je predzadnje nedeljo v resnici dobro zabavalo v So. Chicago. Tri razna pevška društva to je "Hrvaška Zora", "Slovan" in "le-teči Orel" pomogla so k izvrstnemu izvrševanju programa. Pele so se Slovenske in Hrvaške pesmi, a srce nam je radosti plesalo, ko so vsa tri društva pod vodstvom strokovnjaka, Slovincem dobro znane-ga gospoda rojaka Bernika, v So. Chicago, skupno zapela "Morje Adrijansko".

Gospodine E. Mužina, predsednik pevačkega društva "Zora" je v kratkem govoru izrazil željo, da si Slovenci in Hrvati še zaneprej bratske roke podajajo in skupno delujejo v blagor in napredek Slovanskega naroda.

(Opomba: Ta novica nam je zadnji teden izostala radi pomote črkostavca.)

Volitev.

29. julija vršila se je volitev v Chicago, raznih uradnikov in zastopnikov (business agents) v koncilu okrožja lesnih delavcev. Zastopnikom so bili izvoljeni: Ivan Kikuški za unijo št. 44, Anton Johanson za unijo št. 7 in Fran Kurtzer za unijo št. 1. Tomaž Cooney iz unije št. 7 je bil izvoljen tajnikom brez vsake opozicije.

Koliko Walshev ima Chicago?

Državna banka na Milwaukee ulici je počila in z njo zletelo je najmanj štiri milijone dolarjev ljudskih vlog v zrak.

Predsednik banke Paul O. Stensland pobegnul je v spremstvu neke krasne operne pevke iz Chicago, isto je storil tudi bančni blagajnik Henry W. Hering. Misli se, da ubegla sta jo udarila proti Canadi.

Vzrok bankrota bo baje špekulacije na zemljiščih in visoke stave na konjičkih. Do sedaj se je pokazalo, da ima propala banka najmanj milijon in pol dolarjev ničvrednih listin in obveznic. To ji je celo premoženje. Ljudstvo vložilo je najmanj štiri milijone dolarjev in sedaj brezupno pričakuje povratka ubeglih finančnih anarhistov.

Polom banke imel je tudi svoje žrtve. Dva vlagatelja, katera sta povodom banknega poloma prišla na beraško palico, sta vsled po iznenadenju prizadetem srčnem kapu umrli, a zopet jeden storil je samomor.

Gosp. Ivan Molek, urednik "Glasnika", odšel je preteklo nedeljo v Cahumet, Mich., kjer prevzame zopet trudapolno delo.

VABILO!

Rojaki Slovenci pridite na drugo — veliko — letno veselico, katero priredi slovensko narodno podporno društvo "Adrija" št. 3. S. N. P. Jednota v Johnstown, Penn., dne 18. avgusta t. l. točno ob pol sedmi uri v Hrvatski dvorani na Sedmi ulici v Cambria City.

Ta veselica je prirejena v svrhu nabave društvene zastave. Vjudo no vabimo vse cenjene sobrate in vsa tukajšnja bratska društva in ona v Conemaugh, Pa., k obilnemu posetu. Vstopnina za gospode \$1. Dame proste.

Za izbornu godbo, dobro zabavo in fini prigrizek, skrbel bo "Odbor".

Ako pošljete denar v staro domovino, obrnite se zaupno na M. V. Konda-ta, 669 Loomis Str., Chicago, Ill.

Pod novim orlom.

Zgodovinska povest.

Ponatis iz "Slov. Naroda"

Tretji del.

XXII.

Za Maro Damjanovo so prišli dnevi neskončne žalosti. Že od meseca avgusta minulega leta ni bilo nobene vesti več o Konradu. Dolgo časa je Mara tolažila, da Konradu ni bilo mogoče pisati, saj je bila velika armada prodrla v srce Rusije in od tam je bila zveza z zapadno Evropo tako težka, da se pač ni moglo misliti na ekspediranje zasebnih pism. Ker so tudi uradna poročila iz Rusije bila silno redka, ni Mare zapustila vera, da je Konrad živ in zdrav. Toda, odkar se je v Ljubljani zaznalo za požar v Moskvi in za grozotno katastrofo pri Berezini, tedaj je izgubila Mara vse upanje, da še kdaj vidi Konrada, tedaj je bila prepričana, da je obležal na zmrzlih tleh dalnje Rusije in tedaj jo je obšel obup s tako silo, kakor bi jo hotel uničiti. In najstrastnejša je bila zvest, da je ona sama poginila Konrada v smrt, ker je ona bila vzrok, da se je oglasil za vojno.

Stari Damjan je bil sam tako potr, da ni bil zmožen tolažiti svoje hčere. Marina nema, brezsolna bolelost je starčka tako potresla, da se ni upal svoji hčeri pogledati v njene globke, v brezmejni obupanju svetlikajoče oči. Edini Koptar je znal Mari vdihniti nekaj življenjske moči. Dostokrat ji je rekel: "Mara, ali ni tisti najpopolnejši človek, ki zna premagati svoje gorje, pa bodi še toliko, in ki zna neustrašno prenašati življenje, tudi če bi je najraje od sebe vrgel?" Take in podobne besede so vedno zbudile v Mari voljo, da premaga svojo bolelost, in vsaj za nekaj dni se ji je to tudi deloma posrečilo — ali samo za nekaj dni, potem je zopet omagala in stari Damjan si je ruval las v strahu, da mu Mara naglo umre.

Za svetovno znamenite dogodke se Mara v teh strašnih dnevih ni menila. Niti slišala ni, ko ji je Koptar pripovedoval, da je Napoleon začel mobilizirati novo velikansko armado, niti je pojmla pomen vesti, da je pruski kralj dne 3. februarja 1813. izdal oklic na nemški narod, s katerim ga je pozival na boj na življenje in smrt proti Francozom. Samo enkrat se je zgenila, ko se ji je povedalo, da je bil maršal Marmont pri Salamanki na Španskem poražen in težko ranjen, ali niti ta vest ni več našla odmeva v njenem srcu.

Dne 12. februarja je generalni guverner grof Bertrand po cesarjevem naročilu odredil mobilizacijo ilirske vojske. Težkega srca je obenem zaukazal, da je od prebivalstva izterjati kontribucije za vojne namene. Blagajne so bile namreč prazne, ker je morala ilirska uprava vse dohodke dati za vojno proti Rusiji, in iz Francije niso mogli ničesar poslati, saj so si morali celo tam pomagati s kontribucijami.

Grof Bertrand je vso svojo pozornost posvetil armadi in je vso upravo prepustil generalnemu intendantu grofu Chabrolu. Ta je dobro vedel, kaka velikanska nevarnost preti Iliriji, če bi se tudi Avstrija, ki je že odpadla od Francije, pridružila Rusiji in Pruski proti Napoleonu ter se vrgla na Ilirijo. Zlasti pa se je bal, da bi duhovščina uprizorila revolucijo, kar bi toliko laglje storila, ker je moralo vse vojaštvo v vojno. Grof Chabrol, hoteč se informirati o korakih, ki naj jih stori, je povabil jako ugledne može iz Ilirije k sebi in jih vprašal za svet. Vsi so bili mnenja, da bi prebivalstvo samo, ker je s Francoško dobro, vedno in pravično upravo jako zadovoljno, gotovo podpiralo Francoze, če ne bo nasprotovala duhovščina in da bi le duhovščina bila v stanju uprizoriti revolucijo. Toda, kaj se naj stori glede duhovščine — v tem oziru so bila mnenja različna. Večinoma se je reklo, naj se izkusa duhovščino izlepa pridobiti. Zaradi tega je dal

grof Chabrol 25. februarja razglasiti konkordat in je ob enem prosil pomožnega škofa Riccija, naj mu gre na roko, da ne bo duhovščina vladila težav. Škof Ricci je vse obljubil — skrivaj pa obvestil duhovnike, naj se pripravijo na revolucijo, čim napove Avstrija Napoleonu vojno.

Zandarmerijski zapovednik Robelet je kmalu zapazil, da se je duhovščina začela sumljivo gibati. — Najbolje bi bilo, vse duhovnike kar na kratko fizilirati, kar po vrsti, se je večkrat jezil Robelet in marsikdo mu je od srca pritrjeval, uvidevajoč, da so duhovniki tisti nesrečni živelj, ki je narodu in domovini najbolj škodljiv, ker vedno žrtvujejo korist naroda in domovine koristim cerkve in svojega stanu.

Policijski komisar Toussaint je posebno vroče pritrjeval Robeletu in rad citiral alzaski narodni pregovor:

Affen, Pfaffen, Fledermäuse,
Juden, Ratten, weisse Läuse,
Nehmen diese überhand,
Ist kein Glück im ganzen Land.

XXIII.

Mrak je že objemal Ljubljano, ko sta dve stari sključeni ženi prišli iz uršulinskega samostana in krenili na Dunajsko cesto, kjer so takrat — izvzemši le bivša samostana (sedanje vojaško skladišče in prejšnja bolnica) — bile same nizke in neznatne hiše. Kjer je danes Medjatova hiša, je bila tedaj znana in mnogobiskana furmanska gostilna. V to hišo sta vstopili ženi in vprašali za prenočišče. Gostilničarka je malo pomišljala, potem pa ženi peljala čez dvorišče v malo sobo nad hlevom. Šele ko je vrata za seboj zaklenila, je gostilničarka rekla šepetaje:

— Čuvajte se — antikrist (tako so imenovali žandarmerijskega zapovednika Robelota) preiskuje danes že zopet vse gostilne.

— Saj greva koj naprej, je odgovorila ena ženi in se začela razpravljati. Njena spremljevalka je sledila temu izgledu in v kratkem sta se stari ženi izpremenili v dva mlada moška.

— Nekaj pism imam za vaju, je rekla gostilničarka, a zdaj ne morem do njih, ker jih ima moj mož shranjena.

— Pisma pošljite šentpeterskemu župniku Ahačiču, je naročil mlajši teh moških, ki pa ni bil nihče drugi, kakor — Ljudmila. Jaz moram še nočoj naprej.

— Tudi jaz moram še danes oditi, je odgovoril Ljudmilin spremljevalec. Bliža se odločilna ura. Zdj bomo začeli žeti, kar smo toliko časa in s tolikim trudom sejali. Oko za oko — zob za zob.

— Ali ste poskrbeli vozove, je vprašala Ljudmila.

— Da. Eden je pripravljen v Št. Vidu, drugi pri D. M. v Polju. Oglasita se pri mežnarjih, Ali kam pa gresta?

— Jaz moram biti še jutri v Višnji gori. Ljudmila pa gre na Bled. Ljudmila in njen spremljevalec sta bila med tem izvršila preoblečenje in se pripravila za odhod. Ljudmila se je zavila v dolg plašč, ki je popolnoma zakrival njeno telo, potem pa se stisnila k svojemu spremljevalcu.

— Še en poljub, Ludoviko, mu je rekla v italijanskem jeziku in tujec jo je strastno objel in jo vroče poljubil.

— Še nekaj mesecev — in potem bodeva imela mir in bodeva rešena vseh skrbi.

Še en poljub in Ljudmila je zapustila sobo. Kmalu ji je sledil tudi njen spremljevalec — a krenila sta vsak na drugo stran.

Ko je prišel krčmar domov, ga je žena takoj poslala s pismi k šentpeterskemu župniku. In mudilo se je res, da je očistila zrak, kajti dobro uro pozneje se je že oglasil "antikrist" in pregledal vso gostilno in vse prostore v hiši.

Odkar je bil Nodier v Ljubljani, je Robelet skoro vsak dan preiskoval vse gostilne in vse sumljive hiše, če ne bi vendar leje iztaknil Ljudmilo. Trudil se je toliko bolj, ker mu je bil Nodier povedal, kako nevarna ženska je Ljudmila.

(Dalje prihod.)

Slovensko liberalstvo.

Piše Dr. S.

Iz stare domovine.

Na Slovenskem se je začela mej liberalnimi slovenskimi rojaki in duhovniki pred 36—40 leti neka razprtija. Ista razprtija je včasih utihnila, ker so se liberalci udali onim možem, ki so bili mnenja, da bode složno Slovenstvo slovensko narodnost rešilo. A za dolgo ta slova mej liberalci in klerikalci, kakor so se imenovali duhovniki in njeni posvetni prijatelji, ni trpela, nastala je v kratkem zopet razprtija. Kakor hitro se je začelo delo za probujanje naroda, nastala so tudi nasprotja in ni bilo nikakor mogoče z duhovniki izhajati. Druga omika posvetnjakov, drugo gospodarski interesi, drugo svetovno naziranje je ločilo slovensko posvetništvo od duhovenstva, ki je hotelo vladati ljudstvo ter ga voditi v gospodarstvu in duševnem življenju po davno že ob veljavo prišlih srednjeveških načelih. Tudi najgorkeje domoturbje ni moglo izhajati z nadutostjo, nestrpnostjo, včasih zlodjevo hudobijo in večinoma z neomiko slovenskega duhovnika. Vsaka sprava trpela je le kratko dobo. — Slednjih 20 let pa se je razvil prav vesel boj mej slovenskimi liberalci in duhovniki na Kranjskem. Vršil se je ta boj v dveh večjih dnevnikih in manjših časopisih, v društvi, v zasebnem in javnem življenju, v občinskih zastopih in v deželnem zboru.

Zgodovina Slovenstva kaže po večjem mrtvilo v narodovem življenju. Tuje rase gospodujejo nad narodom, ga izčrpavajo, ga tišijo po grajski in duhovenski gospodski tlom, da ne more razviti večjega gospodarstva, ne večje omike. Kmete družih narodov so tudi tuji, v podobni grajščakov, škofov, mihov itd. vladali, ali ti vladarji so prevzeli jezik narodov kot svojega in se v vsem življenju spriznili z narodovim življenjem, ter tako postali organični členi istega. Ti vladarji družih narodov podajajo narodom krepke ljudi, ki narod vedno višje v gospodarstvu in duševnem življenju in posebno, ko meščanstvo nastane in to prevzame učiteljstvo, vodstvo narodove mase. Prvotno meščanstvo je tudi mešano s tuji. — Na Slovenskem so ti stanovni opravili majhno delo. Pri nas ostaja grajščak, škof, opat tujec, kakor je po krvi in meščan tudi do skoraj polovice 19. stoletja. — Kar ga prihaja iz kmetije, se rad potuji. Grajščaki in višji duhovniki so stvarjali nemško ozračje in mišje. Življenje teh vladarjev ni bilo kaj prida, dasi bi lahko veliko bogastva stvarili grajščaki in duhovniki s tlakarjem-Slovincem; stvarili niso kaj prida omike; za ljudstvo jim ni bilo dosti mar, skrbelo se je le za to, da je ostajalo pohlevno v delavski organizaciji tlakarske kmetije in robovala grajski, duhovenski in meščanski gospodi. In neolastnost je bila pogoj tega izhajanja in katoliški duhovnik je nadzoroval šole, katerih pa je po reformaciji malo bilo. On je že skrbel za to, da slovenski kmet in meščan ne prideta do večje izobrazbe; saj pa tudi grajska in duhovenska gospoda sama ni prišla do večjega izobraženja. Bogastva tlakarskega dela so pa ti ljudje prav nevedno napravili, edino s postopni Cistercijanov na Slovenskem so imeli nekaj prida bogastva. Malo bogastva so pripravili meščani, malo so ga mogli dobiti od tlakarske gospode. Lah Valvazor napravil in nakupil si je ogromna bogastva v Ljubljani. All v manjših mestih se je kuhalo z vodo. Rokodelec po večjem tujem, ni bil najboljši delavec. Bogastvo meščanov se je kazalo v njihovih hišah, rotovžih, cerkvah. Pri nas na Slovenskem so meščanske hiše bile v srednjem veku borne, rotovži tudi revne hiše in bog zna kaj lepših cerkva nemajo naša mesta iz prejšnje dobe. Bogastva se ne zgubijo, se podedujejo od roda do roda, pa tudi od stanu na nove stanove. Bogastva tlakarske kmetije pre-

vzeli so meščani in z njimi stvarili sedanjo veliko trgovino, industrijo. Pri nas na Slovenskem je bilo malo te bogatije, pa tudi le malo večje trgovine, malo industrije.

(Nadalje sledi.)

Kako kapitalisti izrabljajo cerkev.

Katoliški prelajte od papeža dol do zakotnega kaplančka, kar rjovijo nezadovoljnosti. Katoliški prelajte — ponisli dragi čitatelj so neke vrste organizacija, kar pomeni pri kostrumčkih višjo oblast. Kolkokrat, ahi kako pogostoma pride revni delavec v dotiko z škofom ali nadškofom, kardinalom ali kakimkoli si bodi prelatom? Malokedaj. Nositelji mitre in drugih neumnosti se družijo z bogatinci, pa makar da so ti slednji največji nasprotniki njihovega farbanja — groš ta je gospodar sveta, saj drugači tudi nemore biti pod današnjim krivičnim sistemom. Farji, oni ne občujejo le z "brezverskimi" kapitalisti, pač pa tudi obdujejo in zapravljajo po cele tedne med njimi in se vozijo v njih privatnih vozovih. Ah, koliko moč imajo farji še nad našimi sotrpini, katerih oči so še vedno pokrite z luskinami nezavednosti.

Da so bogatinci modri nam ni potreba še posebej povdarjati, oni vedo, kje jih čevčji žuli, radi tega postopajo skupno proti proletarijatu. V vsakem slučaju, bodi si na vodi ali suhem so ti na uslugo farjem Postali so liberalni in radodarni za gradenje katedral in privatnih stanovanj za farje — farji pa njim na ljubo tako sladko medljujejo svojim ovčicam, da se človeku kar srce topi samega veselja, ko posluš, takega kostruna sveto lagati. Vsa ta nezadovoljnost mase pa je neverjetna in prostomišljena. Ako padejo privilegiranci padla bode tudi cerkev z njimi. Veselijo se pač, da je papež preklical svoje preklestvo nad Italijo, ter dovolil se farjem vtikati v volitve, z namenom, da zaprejo pot rastoči stranki socializma.

Učene glave so pač vsi bogataši, oni dobro vedo, da beseda katoliških farjev še daleč sega, in s kojih pomočjo še dan danes panajo lahkomišljenega delavca. Kako dolgo še? Nižji, in farja boječ se katoličani so z vsem zadovoljni, kar njihov pop potrdi — in to jim je sveta zapoved — postava. O resnici se nihdar ne prepričajo. Ako bi se katoliški cerkvi dovolilo, da bi s svojimi krvniki, kakor so jezuitje itd. naredili red med nezadovoljnež socializma in industrializma, bi takoj gorele grmade. Vsi farji pa bi se potem smatrali za neke vrste doslužencev na rovaš bogatašev ali na maso svoje podružnice. Tako je cerkev vedno stala na verhuncu svoje moči — za denar in denar. Rockefeller je zaščitnik Baptistov, Pierpont J. Morgan Episkopalcev, Tom Ryan katoličanov itd. vse v večjo čast božjo. Izmed vseh cerkva pa je katoliška edina, ki ima moč panati, izganjati hudiča in pobiti vse častilce socialnega mišljenja. Katoliški prelajte so nadnaravna bitja, torej nekaj več kot drugi ljudje. Nižji farji posnemajo svoje višje iz česar posnemamo, da se njih delo pozna med vsemi narodi.

To je igrokaz, ki se dogaja dan na dan. Moderno sestavljeno je njih delo proti vsakemu svobodnemu gibanju, sosebno pa proti proletarijatu, sedaj tu, sedaj tam, sedaj po lahkomu in potem močneje in močneje pritisnejo na proletarijat. In to igro je jako zanimivo opazovati.

Ali propadli bojo? Ljudstvo danes vže samo zase misli. Cerkev in cerkve morajo ozir, bojo morale ako se bojo hotele vzdrževati delovati z ljudstvom in ne proti njemu drugače bojo prelajte in cerkveni principi primorani delati si življenje kakor vsak drugi izmed nas.

DNEVNI KURZ.

100 kron avstr. velj. je 230 ED
Temu je pridjati še 10 centav za
poštino.

ROJAKI POZOR!

1000 mož potrebujeva v

Silver Saloon

461-463, 4th St. San Fran. Cal.
za piti fino Wieland-ovo pivo, kalifornijsko vino in najboljše žganje in kaditi najfineše unijske smodke. Prigrizek prost in igraine mize na razpolago. Rojaki dobe hrano in stanovanje.

BRATA JUDNICH,
San Francisco, Cal.

Importiran tobak iz stare domovine. V zalogi imam po 7, 8, 13 in 17 kr., kakor sport, sultan in damske cigarete. J. VOKOUN,
544 Blue Island Ave.

MATIJA KIRAR
GOSTILNIČAR

v Kenosha, Wis., 432 Middle S
Se priporoča rojakom za obisk
Toči dobro in sveže pivo, naravno vino in pristno žganje.
Izvrstne smodke.
TELEFON ŠTEV. 4373

HUSPOSKA BRATJE. Slovenski fotografioni atelije
mej Slovenci dobro znan. Izdeluje najlepše slike različnih velikosti po najnižjih cenah.
1841 Euclid Ave.
CLEVELAND, O.

Edward Pauch

—gostilničar—

663 Blue Island Avenue
CHICAGO, ILL.

MODERNI FOTOGRAFIČNI ATELJE

L. Hagendorff.

Vogel Reed in Oregon ul.
V MILWAUKEE, WIS.Znižane cene za poročne
slike.

Vaclav Donat

izdeluje neopojne pijače —
sodovico in mineralno vodo.

576 W. 19. St. Telefon, Canal 6296

Zastonj dobite.

Veliko sliko, ako naročite
dvanajst kabinetnih
slik, pri fotografu

Dobro delo, zmerne cene.

STARA IN IZKUŠENA
CUNARD LINE

ustanovljena leta 1840.
PREVAŽA LJUDI IN BLAGO ČEZ OCEAN
GIBELTAR, GENOVA, NAEPPEL ITD.

LEPI, VELIKI IN NOVI
PARNIKI NA DVA VIJAKA
"CARPATHIA" 13,600 ton.
"SLAVONIA" 10,600 ton.
"PANNONIA" 10,000 ton.
"ULTONIA" 10,400 ton.

Iz New Yorka odplujejo
NARAVNOST V ITALIJO.
Obrnite se do naših zastopnikov
kateri Vam dajo potrebna navčila
o cenah in času kedaj parniki
odplujejo.

Se 1860je agentja!
F. G. WHITING, ravnatelj.
67 Dearborn Str. CHICAGO.

Socijalna razmotrivanja.

Kaj zahteva socijalizem?

VIII.

Občno delo to je vsakteri, kdor bode hotel živeti in uživati sad univerze moral bo delati. Sedanji kapitalisti in brezdelni postopaci prijeli bodejo za to ali ono delo, ako bodejo hoteli živeti in eksistirati na svetu.

Glede tega naj podamo cenj. čitateljem v kratkem govor sodruka J. M. Pattersona, katerega je držal na socijalnem izletu v Milwaukee, Wis.

Omeniti se mora, da je Patterson v svojem naslovu na zbrano občinstvo, kot sliko samega sebe predstavljaj. On se je izrazil, da je pravi tip brezdelnega, bogatega postopaca in potem nadaljuje:

"Zadnjih pet mesecev nisem storil trohice produktivnega dela; v teku te dobe nisem pridjal niti pičice k blagostanju občinstva in vkljub temu porabil sem ogromno množino ljudskega blaga za vsakovrstne zabave, lastne kakor tudi domače potrebe. Potoval sem na najhitrejših in najluksurnejših vlakih; sem prenočeval v najdražjih hotelih; imel sem najboljše stvari pri obedu, obiskaval sem najdražje zdravnike in zobozdravnike; sem bil vedno pripravljen plačati gledališnim spekulantom par dolarjev več za lepe in dobre sedeže za gledališčih; vzdržujem konje za ježo in vožnjo; imam hlapce, dekle, strežnike in strežnice, da na me čakajo in izpolno moje razkošne želje.

In jaz nisem storil trohice dela! Tu je točka. Ljudje so producirali bogastvo, katero sem jaz vgrabil in potrošil. Jaz se ne morem nikjer vsteti, da bi se mi dalo kredit za produkcijo.

Iz tega se vidi, da sem ljudstvo pr. kratil produkta, ki ga je izdelalo, in se veselil in lenaril na njegov račun.

Ali drugače; razložiti vam hočem nekoliko jasneje. Nekateri ljudje — delavci in delavke — krátili so si izdelke, katere so producirali, samo, da so meni pomagali do luksurnega in brezdelnega življenja.

Nikakor pa si ne mislite, da so to storili mogoče iz ljubezni do mene, ne, nikakor ne, kajti delavstvo to stori brez razlike za vsacega člana mojega razreda — kapitalističnega razreda.

Jaz rečem in povdarjam, da se sami prikračajo bogastva, ki ga producirajo, kajti to lahko prenehajo, kadar hočejo. V tej deželi imamo univerzalni volilni listek (ballot). Brez streljanja in brez stavljenja raznih ovir delavstvo lahko reče rockus-pockus in brezdelniki, ki sedaj žive luksurno in skrajno brezdelno, ki ne producirajo niti za človeški las vrednosti, morali bodejo zagrabit po delu in se pomočati med delavstvo in pomagati sodrugom-delavcem izdelovati in uživati to, kar skupščina producira. V delavskih rokah je moč, in tako dolgo, dokler se delavec tega ne zaveda, bode kapitalistični razred glodal jedro, a delavskemu vrgel prazne lupine. Kakor hitro pa delavec pride do prepričanja o svoji lastni moči in rekel, da te lumparije mora biti konec, potem še le isti pride in ne prej, kajti kapitalistični razred tega ne bo storil; toraj nanj se ne zanašajte.

Jaz sam sem član kapitalistovskega razreda — suženstvo vzdrževalnega razreda dvojestega stoletja in vi ste člani delavskega razreda — proletarci, tlačani — sužni dvojestega stoletja. Vi ste vodili vlak, ki me je sem pripeljal. Vi ste vzgajili in zredili govodo, ga ubili in meso pripravili, vi ste mi skuhalih zajutrek in mi stregli pri mizi; vi ste mi slekli kožo, ste jo ustrojili in mi iz nje napravili škornje in obuvala, v kateri hodim. Vi sadite bombaš in iz njega delate sragee in obleko, katero jaz nosim. Sedz dali ste mi hišo, stokerat lepšo, kot vaša, ako je imate in vi ste jo opremili s vsim luksurnim pohištvo, ki se v njej nahaja. Vzdrževanje take luksurne hiše pa stane denar. Tudi s denarjem me dobro vzdržujete.

To so samo nekatere stvari, katere za me delate. Oni, kateri delajo s glavo, delajo tudi za me. Vi ste mi služili moje celo življenje, in če se ne prebudite v kratkem času, bode to delali moje celo življenje in kadar umrem, postavili mi bode na mojem grobu krasen mramornat spomenik, da me bo doli pritiskal. Ampak ta pritisk na me vam ne bo dosti pomagal, kajti kadar jaz umrem, če umrem kot kapitalist, moji otroci bodejo takoj zasedli moje staro mesto in vam zapovedali, jim streči s enako reverencijo. In vi bode te morali pokoriti se.

Vse to ste in še zame delate, če se pa vprašate, kaj sem jaz za vas storil, vam moram odgovoriti in priznati, da nič, absolutno nič. Resnica je, da sem vam jaz, posameznik, sem in tja bil v slugo glede govora ali kaj tacega, ampak jaz, kot tipik mojega razreda, nisem celo tega storil. Toraj vse, kar sem storil za vas, je bilo govorjenje — in kaj je bila posledica?

Posledica temu je bilo moje trdno, faktično prepričanje, da to je razredni boj in od sedaj naprej me nikdo tega prepričanja oropati ne more in povem vam, da socijalist v kapitalistični komuni je podoben abolicionistu (prijatelju odprave suženstva) na Jugu pred časom civilne vojske.

Prepričanje in vpliv istega na osebo, mora s časom in polagoma prisiliti vsakogar v takem stanju sprejeti socijalizem in se odtegniti od kapitalistične komunne in obratno. Seveda če prekličem socijalizem, zgubim svojo dušo — kajti v mojem srcu čutim, da v socijalizmu je edina in ne enostranska pravica.

Teško pa se je odstraniti kapitalistični komuni. Bil sem vzgojen kot parasit (zajedalec) in sem vedno živel kot tak. Poučeval sem se v latinščini, grščini, francoščini in literaturi, ampak nikoli se nisem učil in neznam, kako se zida, kako se konj knje itd. Jaz ne vem ničesar o elektriciteti in strojih, kako naj se vendar podam in zagrabil takovo delo. Vse moje študije in td. učilo me je, da se izognem dela in kradem denar onim, ki delajo svetovna dela.

Vsekako pa, ko bi mi stalo na izber, iti delati in pošteno živeti, ali živeti, lenariti in preklicati socijalizem, izbral si bi socijalizem in šel s trebuchom za kruhom, ter tako vsaj nekoliko pomogel producirati premoženje, katero bi za se rabil.

V resnici dela — to je pravega dela ne ljubim. Nikakor ne mislim s tem reči, da je goljufanje in sleparija pri srečkanju itd. pravo, pošteno delo, niti ne ono, kar nekateri kličejo dobro delo, ako prevare postavijo in se ji izognejo in tako vtečejo pravici, ampak delo, pravo delo, tako kot ga delavec dela, tega se bojim, kajti do sedaj sem si vedno predstavljal, da tako delo je — prosto, samo za neizobražene ljudi. Ko bi bil kedaj takemu delu vajen, se mi gotovo ne bi delati mrzilo.

Seveda, ko bi mi živeli v socijalni državi, bil bi vže kot otrok navajen delu in bil učen kakega rokodelstva ali kaj tacega. To bi bilo nekaj izborno dobrega za me in moj razred. Brezdelavnost postaja čim dalje večji klic in čast mojega razreda in bilo bi nekaj izvrstnega in v prid vsem mladim kapitalistom, ko bi morali delati, vsekako če že drugo ne, delo bi jih odvracalo od marsikaterih neumnosti.

Rad bi videl, kako bi se narepenčl stari Viljem Thaw, če bi mu kdo o takem postopanju omenil pred letmi. On je že dolgo tega mrtev in da li mislite, ako je vstanu stvari premišljavati, da bi rekel sedaj, da socijalizem je neumnost? Le potrpite, da razložim celo stvar:

Nā podlagi sedanje uredbe tisoče in tisoče delavcev na pennsylvanski železnici, v premogokopih in raznih topilnicah prepuste ogromna bogastva (ki so delavski produkt toraj tudi last) Thaw-ovi družini. Ta letni, dohodninski, zlati studenček porinil je Alice Thaw, starega Viljema hčerko, v naročje pijanega, angleškega srečolovca in je porinil Harry-a, sina starega

Viljema, med vrsto mórilcev v jetnišnici "Tomb".

Ali ne bi bila grofica Yarmouth boljša, ako ne bi imela denarja, s katerim je zbudila pozornost plemenitega, po denarju hlepečega grofiča — ali ne bi bil Harry Thaw mnogo boljši, če bi kaj delal, — kakor bi mogel pod socijalizmom?

Ko bi se mogle bele kosti starega Viljema Thaw združiti in ko bi se težek kamen, ki ga pritiska pod zemljo, odvalil, prišel bi na svet in poučil kapitalistični razred, da brezdelica je vzrok nesramnostim, skandalom, gnilobi, ničvrednosti in bodočega pogina kapitalistovskega razreda.

Ivan Ruskin je rekel: "Samo s delom se napravi in ojači zdrava pamet, in samo z mislijo se delo napravlja veselo."

"Kdor ne dela, naj tudi ne je," tega pregovora se drži socijalizem.

NAZGANILO.

Podpisani naznanjam rojakom po Amerili, da sem pripravljen vsakomur, ki bi se hotel naseliti na kmetije, posredovati brezplačno. Prodajam zemljišča od 10 do 50 dolarjev (acer). Tudi dajem zemljišča v najem. Nadalje, ako si kedo izbere (homestead) 160 acers, pripravljen sem mu pomagati kakor sem rekel brezplačno.

V vsih tozadevnih informacijah obrnite se zaupno na

M. P. Pazderic

P.O. Box 192 Larimore, N. Dak.

Telefon urada Main 39.

Telefon stanovanja 228—Y.

Dr. F. E. Hicklin

La Salle, Ill.

Se priporoča tu živečim Slovonom. Urad ima nad Strausovo prodajalno.

Ozdravljenje oči je moja posebnost.

WODAK-ova GOSTILNA

683 Loomis ul. na vogalu 18. Pl.

Ima lepo urejeno za zabave in dvorane za zborovanja.

TELEFON CANAL 7641

CENIK

knjig, ki se dobivajo v zalogi "Glas Svobode":

Robinzon stara izdaja	60c
Z ognjem in mečem	2.25c
Zbrani spisi Jos. Jurčiča	6.60c
Mali vitez I, II. in III. del	3.50c
Kralj Matjaš	50c
Ročni slovensko angleški slovar in obratno	60c
Potop	3.20c
Preko morja	40c
Kapitanova hči	40c
Opatov praporček	35c
Jama nad Dobrušo	20c
Vrtomirov prstan	20c
Eno leto med Indijanci	20c
Erazem Predjamski	20c
May Eri	20c
Tiun Ling	20c
Knez črni Jurij	20c
Strelec	25c
Naselnikova hči	20c
Pod turškim jarmom	20c
Fran baron Trenk	20c
Poslednji Mehikanec	25c
Na preriji	25c
Naseljenci	25c
Stezjosledec	25c
Elizabeta angleška kraljica	20c
V gorskem zakotju	20c
Nesrečnica	30c
Za kruhom	20c
Spisi Andrejkovega Jožeta	1.25c
Mlinarjev Janez	40c
Zlata vas	25c
Deteljica	30c
Rodbinska sreča	40c
Krištof Kolumb	40c
Kortonica	30c
Miklova zala	30c

Kdor želi imeti eno tih knjig, naj nam poštnim potom pošlje naročnino.

Knjige pošljamo poštnine prosto.

Največja slovanska tvrdka

Emil Bachman,

580 So. Centre Ave. Chicago.

Se priporoča vsem slovanskim društvam za izdelovanje društvenih znakov, gumbov, zastav in vsakterih potrebščin. Izdelek je najfinji in najskusnejši, pri tem pa zelo zmerne cene.

Pišite v svojem jeziku po vzorce ali vzorčno knjižico.

Neštevilno zahval in pripoznanj jamči za pristnost ni okusni izdelek naročenih potrebščin.

Slovcem in bratom Hrvatom v Chicagi naznanjam, da sem svojo gostilno opremil z modernim kegljiščem in tako svojim cc. gostom pripravil najboljše zabavišče.

Vsem bratskim društvam priporočam tudi moje dvorane za društvene seje, svatbe, zabavne večere itd. — veliko dvorano pa za narodne in ljudske veselice.

Cc. gostom so vedno na razpolago najboljše pijače, unijske smodke in prost prigrizek.

Potujoči rojaki vedno dobro došli! Priporočam se vsem v obilen poset.

Frank Mladič,

587 S. Centre Ave.

Chicago, Ill.

Dr. M. A. Weisskopf

885 Ashland Ave. Telefon Canal 476

Uradne ure: do 9, zjutraj od 1. do 2. in od 5.-6. popoldne

Urad 631 Center Ave: od 10-12 dopoldne in od 2-4 popoldne Telefon 157 Canal.

DR. WEISSKOPF je Čeh, in odličen zdravnik, obiskujte torej Slovana v svojo korist.

F. J. SKALA & CO.

320-322 W. 18. St., prodaja prevoznih listkov

ČEŠKA, SLOVANSKA BANKA.

Menjuje tuj denar, iztirja glavnice in preskrbuje vrednostne listine po celem svetu sosebno pa v Avstro-Ogriški in Zdr. državah. Sestavlja plačilne in druge pravne listine. Izterjuje dedščine. Zatopstvo prekmorskih družb: Bremen Hamburg Rotterdam in francoske črte.

F. J. SKALA & CO.

320-322 W. 18th Str. Chicago, Ill.

MOČNO BLAGO.

Najbrže, da ste videli že kako oznanilo in si predstavljali, kako po ceni se blago dobi. Ali se spominjate, kako slabo blago ste dobili in si sami sebi rekli: "Nikoli več tam ničesar ne kupim". Večina nas ima tako skušnjo, in če je v niste imeli, štejte se srečnim. Mnogokrat vidite take predmete oznamovane in tako lepo popisane, da se vam priljubijo in si jih hočete nabaviti. Grete in si jih ogledate in najdete, da niso niti polovice one vrednosti ali kakovosti kakor opisano. To je glavni vzrok, da mi ne navajamo naših cen po oglasih. Nekateri prodajalne trde, da cena tega ali onega predmeta je za polovico nižjana. Mi tega ne storimo, kajti vsakdo vé, da nekaj dobička moramo imeti, ker sicer ne bi mogli eksistirati. Naša trgovina obstoji vže 15 do 20 let in to dokazuje, da zadovoljimo ljudstvo. Pridite k nam in si oglejte blago in ceno. V zalogi imamo najlepšo vrsto oblek, slavnikov, klobukov, letne spodnje obleke itd.

Pridite in oglejte si naše vzorce za moške obleke.

J. J. DVORAK & CO.
UNION CLOTHIERS AND TAILORS.
598-600 BLUE ISLAND AVE.

"Glas Svobode"

[THE VOICE OF LIBERTY]

WEEKLY

Published by The Glas Svobode Co
669 Loomis St. Chicago, Ill.Entered at the Post Office at Chicago, Ill., as
Second Class Matter.

Subscription \$1.50 per year.

Advertisements on agreement.

"Glas Svobode" izide vsaki petek
velja za AMERIKO:
za celo leto \$1.50
za pol leta 75c

ZA EVROPO:
za celo leto kron 10
za pol leta kron 5

Prvi svobodomiselni list za slovenski
narod v Ameriki.Naslov za dopise in pošiljatve je
slednji:

"Glas Svobode"
669 Loomis St. CHICAGO, ILL.

Dopisi.

Iz San Francisco, Cal.

Dragi delavski list "Glas Svobode". Vem, da bode cenjene čitalce širom Amerike in v stari domovini zanimalo, ako jim popišem nekatere stvari iz tega mesta. Moja naloga bičati je lumparije Kristovih in vladnih namestnikov in radi tega naj pričnem v začetku.

Tukajšnji Slovenci bili smo pred tremi leti še srečni in zlogi smo poznali, svoje cerkvene dolžnosti opravljali smo v drugih ptujih cerkvah in vsakdo je živel prost kot ptič. Ptujje narodnosti nam niso nagajale in nas v teh zadevah izkoriščevale. Večina Slovencev zahajala je v hrvaško cerkev, ali kmalu so se nasitili kletja farja Bonetempota, kateri je kar pred altarnjem "hrvaškega bugca" na jla zvrnil, ako niso verne dušice zakelj srebrnih podkovic k daru prinesle.

Tri leta od tega zbralo se nas je več Slovencev v hiši jednega naših rojakov, zabavali smo se izborno in nič na prihodnost mislili. Kar se vrata odpro in naš znanec, izsopehan, kakor da bi ga zlodej podil, pridrvi in nam prinese žalostno novico: "Kranjski gospod so prišli!"

In res naš sedanji pastir gospod Turek je prišel in se zakopal v našo sredo. S njegovim prihodom odšla je vzajemnost in neprestano burkanje med svobodomislalnimi in petolizci je isto nadomestilo.

Prebrisana farska glavica je hitro uvidela, da Jeramov duh še živi med ljudstvom in radi tega držal se je pri tleh. Če se niste videli farizeja potem pridite v San Francisco. Rekel sem, da v začetku je Turek s svojo spretnostjo, hinavščino in priliznim jezikom hodil od hiše do hiše in tako si pridobil nekaj pristašev. Kmalu je bil na konju in pričel je ritati. Ustanovilo se je cerkveno društvo in vsak moški član moral je mesečno en dolar, a ženske pa 25 centov prispevati. Kar na enkrat se je sklicala seja, glave so staknili kakor ovce, kadar se volk med njimi in predlog, da se prične s zidanjem cerkve, je bil sorejset. Kmalu na to se oglasi Turk in prečita škofovo sporočilo, v katerem je stalo, da ima že škof za to pripravno loto in v katerem je obljubil, da bode on (škof) Slovencev pomagal.

Sedaj se je še-le pričela "barantija" v svetišču. "Dajte, dajte, najmanj po dvajset dolarjev, tako da bomo zidali cerkev!" vpil je na predeznici, a ne brez uspeha, darovalo se je po zmognosti. Čulo se je, da je neki Hrvat daroval tisoč, a zopet neki Slovenec 450 dolarjev. Nabralo se je precej denarja in šli so k škofu za svet vprašati, ali škof namesto da bi jim dal svet, naznanil jim je, da je kupil loto in da stane vsaj petnajst tisoč dolarjev. Omenim naj, da za ta denar bi se dalo šest takovih kupiti. Škof je imel tudi načrt za cerkev narejen. Seveda, da smo se branili, ali Turkov jezček nas je pregovoril in pričelo se je s zidanjem cerkve vže v jeseni. Postavili so prvi kamen in škof ga je prišel proti mastni plači blagoslovit. Cela stvar je

bila tako prisiljena, da se je samo eno društvo vdeležilo blagoslovljenja.

Cerkev je bila še komaj do pokovice sezidana in kakor se je videlo v cerkvenem računu je bilo 32 tisoč dolarjev dolga na njej. Občinstvo se kar prečuditi ni moglo tej kolosalnosti! Kaj se je storilo s ogromno svoto, katero se je nabralo v cerkvi, po hišah, pri zabavah, veselica in t. d.? Turk je pa hitro našel odgovor, rekel je, da je moral poplačati stari dolg, ki je ležal na fari še predno je on sem prišel. To je pa zopet lepa, dolg delajo deset let predno se fara prične!

Cerkev s loto vred in kar je v njej pa ni vredno deset tisoč dolarjev. To so kontraktorji, ti božji Kristovi namestniki. Te spake še Krštusa v dobrem posnemati ne morejo. Jezus je pomagal svojemu redniku pri tesarskem delu in kadar je bila deska prekratka, jo je Jezusček nategnil, a njegovi sedanji namestniki so pa pravi kvarilci; nasprotno pa so dobri posnemovalci Kršta; cerkveni dolg če je majhen, napravijo velikega. Ali di to čudež! —

Zadnji potres in ogenj vničala sta tudi našo cerkev, katera je bila zavarovana za 11 tisoč dolarjev. Škof (in ne farani) je prejel to svoto in bil je vendar tako milosrčen, da nam je isto ponudil za zidanje nove cerkve, a naš častitljivi gospod "fajmošter" je pa popolnoma drugih misli; on pravi, da ta svota ni dovolj in da je treba napraviti novih kolekt.

Potres in ogenj pa nista uničila samo kranjske cerkve, ampak tudi celo Slovensko naselbino. Žene in nežni otroci spali so na goli zemlji, a za pomagati si ni bilo. Naš dobri pastir obnesel pa se je po krščanski. Kupil je za več sto dolarjev neko podroto drvarnico in to prevredil za svetišče. Za svoje farane se je malo brigal, o pač! beračil je po šrom Amerike za podporo Slovencev in nabral precej lepo svoto zelenjakov, katero je seveda po katoliško v svoji bisagi obrdžal; iz tega kar je nabral od radodarnih rojakov, kupil je vrečo moke, in delil po pesteh miloščine prosečim. Radoveden sem koliko stotakov stane mala vrečica moke? Vse kar je Turk za nas storil, je bilo sleherni predigovanje z lece o potrpežljivem Jobu in nas nagovarjal, da naj se po njem "speglamo", a ponuditi pa nam ni hotel one kolarnice, katero je za naš denar kupil, za stanovanje bolnih žena in otrok. Turek naj bi se šel učiti staroslovanske gostoljubnosti k rojaku Martinu Golobč, kateri je imel polno hišo otrok in žena in jih brezplačno oziroma pod zgubo na hrani imel ter jim bil dober varuh in zvest prijatelj v nesreči. Dičnemu rojaku izrekam vso čast in hvalo. Stori je svojo bratovsko dolžnost!

Rojakom se je tu pokazalo, s kom imajo občevati in koga podpirati. Kdor ima pravi čisti razum, pokazal bode vrata črnosuknarju, kadar se prikaže s vedno požrešno malho in mu vrge v obraz pest bele moke v spomin na gostoljubnost, ki jo je izkazal svojim rojakom in rojakinjam.

Naj preidem na zelo važen dogodek, ki se je zgodil v zastopništvu avstrijske vlade. Avstrijska vlada in tudi kranjski "Joški" poslali so lepo svoto na avstrijsko-ogrskega konzula v San Francisco, s naročilom, da razdeli to svoto med zadete Avstrijce.

Tako se je pripetilo, da je siv starček priletel in miloščine vreden prišel h konzulu in ga prosil podpore. Konzul je hitro zvedel, da prosilec je Slovenec in mu da jedilni listek, dober za 21 obedov. Starček pogleda na tančnejše ta listek in vidi, da je bil dober samo v na listku imenovani restavraciji nekje v Oaklandu, kacic 40 milj od tu; prosilec pove konzulu, da on ne živi v Oaklandu ampak tu in da tako daleč ne more hoditi k vsakemu obedu. Konzul ni na to nič rekel, ampak vzel listek nazaj in odpustil starčka brez vsake podpore. To je samo en vzgled dogodilo se jih je pa stotine.

Dobro bi bilo, ako se bi ljudstvo

vprašalo, kam je konzul djal denar in da bi nam pokazal svoje račune. —

Dela je tu obšlo, ali rojakom ne svetujem sem iti za delo gledati, kajti prvič stanovanja se težko dobe, drugič pa je draginja glede živčeva a precej nizka plača in tretjič bojimo se velikih demonstracij in stavk. Po nekaterih mestih so že na štrajku, na nekaterih se pripravljajo za istega. Kolikor toliko pa se ugodi zahtevam delavcev in upati je, da se v kratkem stvar poleže in delo odpre. Kakor hitro se tukajšnje razmere zboljšajo, bodem poročal v tem listu.

S bratskim pozdravom
Enakopravni Ljubljenc.

ZAHVALA.

Cenjeni gosp. Dr. E. C. Collins
New York.

Na Vaše pismo, v katerem se zanimam o delovanju in učinku meni poslanih zdravil, sporočujem, da nisem še vseh zdravil porabil, ker je zadostovala jedina butekla in pol za ozdravljenje moje bolezni. Tri tedne sem jemal zdravila. Zatoraj se vam morem točno zahvaliti za ozdravljenje moje bolezni tako kratkem času.

Konečno Vas pozdravljam ter vam ostanem hvaležni in iskreni prijatelj,
Anton Rettel
1210 N. Center Str. Joliet, Ill.

Bojim se, da se ni

Matija Kozan iz Tribuč, št. 6, ki je zadnji delal v Camp Bird Mine Colo. pripetila nesreča. Meseca aprila je "Glas Naroda" št. 81 objavil, da je bilo 32 delavcev ubitih in mnogo zasutih v imenovani jami. Rojake in čitatelje "Gl. Sv." prosim, da mi blagovolijo poročati o njem. John Sikonjja
Box 19 Roslyn, Wash.

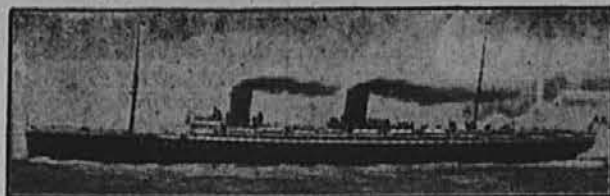
Dr. Slanc v Novem mestu opozarja stem Franc Bohte, posestnika v Verdunju okraj Novomesto, sedaj v Ameriki, naj pride domov in prevzame gospodarstvo na svojem posestvu, ker njegov oče Jože ne more več gospodariti.

Za oglase, dopise in njih vsebine ni odgovorno ne uredništvo ne upravništvo.

Direktna zveza z Avstrijo, Ogrsko in Hrvaško

Francoska proga

GLAVNA PREVOZNA DRUŽBA.

New York v Avstrijo čez Havre Basel.
Veliki in brzi parobrodji.

La Provence 30.000 ton. La Lorraine 22.000 ton.
La Savoie 22.000 ton. La Touraine 15.000 ton.

Potniki tretjega razreda dobivajo brezplačno hrano na parnikih družbe. Snažne postelje, vino, dobro hrano in razna mesna jedila.

Parniki odplujejo vsak četrtek.

Glavni zastop na 32 Broadway St. New York.

MAURICE W. KOZMINSKI, glavni zastopnik za zapad,
na 71 Dearborn St. Chicago, Ill.

Frank Medosh, agent na 9478 Ewing Ave. S. Chicago, Ill.
A. C. Jankovich, agent na 2127 Archer Ave. Chicago, Ill.
Pavl Sarič, agent na 216-17. cesta, St. Louis, Missouri.

POZOR!

POZOR!

SLOVENC!

Kadar se mudite v mestu, ne pozabite obiskati rojaka
Frank Bernik, ki je otvoril hotel na
44 Sherman Ave. pri La Salle postaji.

—ZAPOMINITE SI!—

"EDINI SLOVENSKI HOTEL V CHICAGO."

... Gostoljubna postrežba! ...

FRANK BERNIK, lastnik.

Ako hočete prihraniti nekaj dolarjev, kupite peč in pohištvo pri

NAS

Jas. Vasumpaur,

na voglu 18 in Paulina ul. Chicago, Ill.

BRATJE DELAVCI!

Cene delnicam so vedno višje.

Našega novega parobrodnege društva parobrod "Brooklyn", je v evropskih vodah pokazal krasno prosperiteto. Z redno plovitbo je družba pričela v začetku meseca oktobra p. l. Radi tega so tudi cene delnicam poskočile. Še je čas, da si vsaki delavec lahko priskrbi delnice in tako postane sotrudnik tega ogromnega podjetja. Ne odlašajte! Kupite kolikor morate delnic, dokler so še po \$6.00

FRANK ZOTTI & CO.

Na zahtevo dajemo vsakomur pojasnila.

Ta kupon izrežite, napišite in ga pošljite z denarjem na spodaj omenjeni naslov.

Vsaka delnica je vplačana popolnoma, in se nemore več vplačati.
(Incorporated under the laws of the State of Maine)

Frank Zotti Steamship Company.

FRANK ZOTTI, PRESIDENT.

[Inkorporirana po državnih zakonih z glavnico \$2.000.000, od katerih je že
\$1.500.000 uplačanih.]

108 Greenwich Street, New York.

Cenjeni gospod:—

S tem predplačam na.....delnic Frank Zotti-jeve parobrodne družbe po \$6.00 komad, in vam prigrabno pošljem svoto od.....dolarjev, katero upotrebite v zgoraj povedano svrhu, in delnice mi prej ko mogoče dopeljite.

S tem se razume, ako predplače prekoračijo preje navedeno glavnico, da mi zgornjo svoto vrnete v celem znesku.

Ime.....

Ulica in št.....

Mesto in država.....

Dne.....190....

Čeki, monice (trate) in poštne nakamnice naj se pošljajo direktno na:

Frank Zotti S. S. Co. 108 Greenwich St. New York, N. Y.

Slovenska Narodna

Podporna Jednota.

s sedežem v Chicago, Illinois.

Predsednik: JOHN STONICH, 559 S. Centre Ave., Chicago, Ill.

Podpredsednik: MATIJA STROHEN, 443 Main Str. La Salle, Ill.

Tajnik: MARTIN KONDA, 669 Loomis St., Chicago, Ill.

Zapisnikar: ANTON MLADIČ, 134 W. 19th Str., Chicago, Ill.

Blagajnik: FRANK KLOBUČAR, 9617 Ewing Ave., South. Chicago, Ill.

Nadzorniki: DAN. BADOVINAC, P. O. Box 193 La Salle, Ill.
JOHN VERŠČAČ, 674 W. 21st Pl., Chicago, Ill.
MATIJA STROHEN, 443 Main Str. La Salle, Ill.Pomožni odbor: MARTIN POTOKAR, 564 S. Centre Ave., Chicago, Ill.
MOHOR MLADIČ, 617 S. Centre Ave., Chicago, Ill.
JAKOB TISOL, 9002 Strand St. So. Chicago, Ill.Bolniški odbor: MARTIN SKALA, Box 1056 Ely, Minn.
JOSIP MATKO, Box 481 Claridge, Pa.
MATIJA PEČJAK, 819 Chestnut St. Johnstown, Pa.

VSE DOPISE naj blagovole društveni zastopniki pošiljati na I. tajnika Martin Konda; denarne pošiljave pa blagajniku Frank Klobučarju.

Osrednji odbor S. N. P. Jednote ima vsaki tretji četrtek svojo redno mesečno sejo. Opozarja se vsa društva, ki imajo vprašanja do odbora, da pravočasno dopošljejo svoje dopise jednotnemu tajniku.

DRUŠTVENI IMENIK.

Glasom sklepa 2. glavnega zbora S. N. P. J. v Chicago, Ill., priobčiti se ima v Jednotnem glasilu enkrat na mesec imenik vseh društev in njih uradnikov t. J. naslov predsednika, tajnika in zastopnika.

"Slavija" št. 1 v Chicago, Ill., Fr. Klobučar, pred., 9617 Ewing ave., John Duller, taj., 12 W. 25th St., Frank Mladič, zast., 587 S. Centre ave. Mesečna seja, vsako 2. nedeljo v mesecu.

"Triglav" št. 2 v La Salle, Ill. Silvester Kramaršič, pred., 1026 1st St., Ivan Vogrič, taj., 1026 1st St., Alojz Kramaršič, zast., 1026 1st St. Mesečna seja, vsako 1. nedeljo v mesecu.

"Adrija" št. 3 v Johnstown, Pa., Mike Strukelj, pred., 912 Chestnut St. Feliks Volčko, taj., 912 Chestnut St., Mihael Pečjak, zast., 819 Chestnut St. Mesečna seja, zadnjo nedeljo v mesecu.

"Bratstvo" št. 4 v Steel, O., Ignacij Zlemberger, pred., box 12 Glencoe, O., Ivan Kravanja, taj., box 101 Glencoe, O., Josip Dernaž, zast., box 3 Steel, O. Mesečna seja, 1. nedeljo v mesecu.

"Naprej" št. 5 v Cleveland, O., Fr. Černe, pred., 1108 Hamilton St., Frank Russ, taj., 6104 St. Clair ave., Anton Bobek, zast., 6104 St. Clair ave. Mesečna seja, vsako 2. nedeljo v mesecu ob 10 uri dopoldne v Krausovi dvorani.

"Bratstvo" št. 6 v Morgan, Pa., J. Lesjak, pred., box 127 Morgan, Pa., Fr. Drmota, taj., box 96 Morgan, Pa., Leo Werdinek, zast., box 366 Bridgeville, Pa. Mesečna seja, 1. nedeljo v mesecu.

"Bratoljub" št. 7 v Claridge, Pa., Lorenc Sturm, pred., Jacob Jeras, taj., box 208, Val. Bednak, zast., box 462. Mesečna seja, vsako 1. nedeljo v mesecu.

"Delavec" št. 8 v So. Chicago, Ill., J. Tisol, pr., 9002 Strand St., A. Aučin, taj., 9266 So. Chicago ave., Michael Milakovič, zast., 9656 ave. N. Mesečne seje, vsako 1. nedeljo v mesecu.

"Bratstvo Naprej" št. 9 v Yale, Kans., Anton Rupar, pred., box 65, Iv. Žager, taj., box 1, Frank Papeš, zast., box 33. Mesečna seja, vsako 1. nedeljo v mesecu.

"Trdnjava" št. 10 v Rock Springs, Wyo., Alojz Prošek, pred., Gregor Razpotnik, taj., Fr. Cukale, zast. Društvena boxa je Mesečna seja, vsako 1. nedeljo v mesecu.

"Sokol" št. 11 v Roslyn, Wash., Matija Derganc, pred., Ivan Šikonija, taj., Anton Vondina, zast. Mesečna seja, vsako 1. nedeljo v mesecu.

"Edinost" št. 12 v Murray, Utah. Ivan R. Grabek, pred., box 201, Mihael Zugelj, taj., box 438 Murray, Utah, Matija Kolar, zast., box 254 W. Jordan, Utah. Mesečne seje vsakega 15. v mesecu.

"Edinost" št. 13 v Wheeling Creek, O., Josip Straus, pred., Lansing, O., Josip Longar, taj., box 99 Lansing, O., Frank Spendal, zast., box 235 Bridgeport, O. Mesečne seje vsako 4. nedeljo v mesecu.

"Sloga" št. 14 v Waukegan, Ill., Ivan Zdešar, pred., 705 Market St., Alojz Švigelj, taj., 727 Market St. Mesečna seja, vsako 1. nedeljo v mesecu.

"Zarja" št. 15 v Ravensdale, Wash., Matija Poterpin, pred., Ciril Ermene, taj., Anton Logar, zast. Mesečna seja, vsako 4. nedeljo v mesecu.

"Sloga" št. 16 v Milwaukee, Wis., Alojz Bergant, pred., 572 Beed St., Iv. Kalan, taj., 328 Oregon St., Fr. Matiz, zast., 323 Florida St. Mesečna seja, vsaki 1. petek v mesecu.

"Bled" št. 17 v So. Lorain, O., M. Vrbanc, pred., 672 10. ave., Alex. Seidnitzer, taj., 672 10. ave., M. Kure, zast., 672 10. ave. Mesečna seja, vsako 1. soboto v mesecu.

"Planina" št. 18 v Wellsburg, W. Va., Vincenc Kolar, taj., B. D. No. 2 Virginia Sta., Anton Jerman, zast., B. D. No. 2 Virginia Sta. Mesečna seja, vsako 2. nedeljo v mesecu.

Zastopnike krajevnih društev se naprosuje, če se je pomota urinila pri imenih, številkah ali pri dnevu mesečnih sej, da blagovole naznaniti tajniku Jednote.

ROJAKI OBRNITE SE Z ZAUPANJEM NA NAS!

Ako mi naznanjamo po časopisih, da smo zmožni ozdraviti vse tajne bolezni mož in žensk, storimo to le za in edino s tem namenom, da one osebe, ki imajo bolezen, katero mi z največjo izurjenostjo in spretnostjo ozdravimo, lahko vedo kam naj gredo, da bodo ozdravile. Mi vabimo rojake k nam, in resno želimo pomagati našim bolnim rojakom. Že nad 25 let smo zdravili vse tajne bolezni mož. Celo življenjske smo zdravili bolezni in lahko s ponosom rečemo, da ni bolezni, da bi jo mi ne ozdravili. Mi trdimo, da lahko ozdravimo vse tajne bolezni mož in žensk, kajti to so edine bolezni, katere mi zdravimo.

Naš zavod je najstarejši kar jih je v Zdr. državah. Mi smo dovršili višje šole v Evropi in pridemo iz Vaših krajev. Torej rojaki, ako imate kako bolezen izmed onih, katere so imenovane spodaj, ne pomišljajte niti trenutek, temveč obrnite se takoj do nas, in razložite nam v vašem materinem jeziku svoje bolečine in nadloge. Mi vam bodemo pomagali v najkrajšem času. Bodite previdni! Oglasite se pri nas, predno se obrnete do kakega drugega zdravnika.

Zastrupljenje krvi, krč, božjastnost, slaboumnost, zguba moških moči, vse bolezni v želodcu in na jetrih, bolezni v hrbtu in sploh vse tajne bolezni pri možkih in ženskah. Preiščemo zastoj in damo tudi nasvete brezplačno.

Uradne ure od 9—5 ob delavnikih, 7—9 zvečer vsak dan. Ob nedeljah od 10—2.

BERLIN MEDICAL INSTITUTE.

DR. DRILL, slovenski zdravnik, s katerim se lahko pogovorite.

703 Penn Ave., 2 nadstropje, Pittsburg, Pa.

Ako se ne morete oglašiti osebno pri nas, pišite nam. Mi vas tudi lahko pisмено ozdravimo. Opisite vaše bolezni v vašem materinem jeziku; pristavite tudi, kako dolgo ste bolni in koliko ste stari ter naredite pismu naslov:

BERLIN MEDICAL INSTITUTE.

703 Penn Ave. Pittsburg, Pa.

OKUS

SEVEROV

KI ZDRAVI

Življenski
Balzam.

neprednost,
zabasanost, onemoglost,
zgubo okusa,
slab želodec,
teško dihanje. Cena 75c

Popotnikov dokaz: "Severov Življenski balzam se je res izkazal izvrstnega ob času moje bolezni. Po rabljenju druge steklenice istega sem popotnik odšel v Brazilijo in se prebavnosti čez devet let. Ko sem bival v Braziliji, kjer je velik razloček med domačim in braziljskem podnebjem, me je ta bolezen hudo načelovala. Iskreno priznam, da nisem in ne morem biti zdrav, če ne bi dobil dokler nisem začel rabiti vašega izvrstnega Življenskega balzama. To je zdravilo, katerega ni mogoče zadostno pohvaliti. Jaz ga priporočam vsem, vsem, ki trpe na neprebavnosti in zabasanosti."

Max Lexa, Oshkosh, Wis.

Kolecanje.

Izdihavanje plina iz slabega želodca, smrdljiva sapa, nečist jezik, glavobol, nemarnost, kiseli želodec, oboleli živi in druge bolezni so znaki bolnega želodca. Ne odlašajte, ampak prec se začnite zdraviti s Severovim Želodčnim grenčecom.

Cena 50c in \$1.00

Drgetanje.

Tresenje živcev, pomanjkanje spanja, glavobol, nestrpnost in druge nenavadne slabosti povzročene neredni živci. Ne odlašajte, ampak prec začnite rabiti

Severov Nervotne

Cena \$1.00

Krči.

Vselej ko krči zviža otroka ali pa odraslega človeka, vedno je bolečina neznosna. Najboljše zdravilo zoper krče, koliko, kolero, poletno bolezen in vse druge take bolezni je Severovo Zdravilo zoper kolero in drisko.

Cena 25c in 50c.

V vseh prodajalnah. -:- Zdravniški svet prost.

W. F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS IOWA

P. Schoenhofen Brg. Co's.

Najboljše pivo je

Edelweiss

Se prodaja povsod.
Phone Canal 9 Chicago, Ill.

MATIJA ERKLAVEC.

— 624 So. Centre Ave. —

Edini slovenski krojač v Chicagi naznanja slav. občinstvu, da ima sedaj veliko zalogo vsakovratnega blaga v izdelovanje novih oblik kakor tudi v popravilo starih vse po zmerno nizkih cenah

CHICAGO, ILL.

Kasparjeva državna banka.

623 Blue Island Ave. Chicago, Ill.

plačuje od vlog 1. jan. pa 30 jun. in od 1. jul. pa do 30. dec. po 3 odstotke obresti.

Hranilni predal za \$3. na leto.

Pošilja se denar na vse dele sveta in prodaja se tudi vozne listke (šifkarte).

Denar se posojuje na posestva in zavarovalne police.

VESTI IZ STARE DOMOVINE IN iz jugoslovanskih pokrajin.

Otvoritev nove železnice.

19. jul. se je izvršila toliko pričakovana otvoritev nove železnice. Velik praznik je bil to za vse slovenske dežele, združen z dobro manifestacijo našega zavednega ljudstva.

V Vrhopolju se je nudil karakterističen prizor. Na brdini je stala množica vaščanov z dvema tablama z napisom: "Prosimo postajo", a poleg so otročici — klečali v podkrepitveni te prošnje. (Preveč pomirnosti!) Na kolodvoru v Plaveh, kjer se vlak ni ustavil, so otroci obšipali vlak s cvetjem. Tudi tu so plapolale trobojnice na železniškem svetu.

Nagla smrt.

K otvoritvi nove železnice je prišel iz Furlanije iz Foljana tudi nad 70 let stari veteran Matej Pojanec. Ko so šli po tekalšču Jos. Verdija, je padel na tla, prenesli so ga v bolnišnico, in tam je umrl.

Pogreb je bil drugi dan zjutraj v Gorici. Spremlili so ga veterani z vojaško godbo; več častnikov in drugega občinstva je bilo pri pogrebu prve žrtve bohinjske železnice.

Cigani vlomili.

Iz Ribnega poročajo: V noči od 18. na 19. jul. sta skušala dva tatova vlomiti v prodajarno Marije Oblak, poprej združeno. Dve uri sta se trudila, izdrla sta že nekaj močne železne ograje, razbila okna, a sta bila še o pravem času odpodena. Za njima so sledovi krvi, ker sta se z oknom obrezala, raztrgana vrvi in zlomljen jako močan kol. Bila sta najbrž cigana, ki sta se po dnevu klatila tu okoli z dvema ženskama.

Posebno srečo

je imel krojač Jožef Kokot v nedeljo 15. ju. v Šmarju pri Jelšah. V pijanosti je padel na železniški progji med tračnice, nogi pa sta mu ostali na tračnici. Kokot je zaspal. Ko je prišel vlak, se Kokot ni zbudil, a mu je k sreči metla lokomotivne odnesla nogi med tračnici, tako da je šel vlak čezenj, ne da bi se bil Kokot zbudil.

Ubogi škof.

"Domoljub" piše o škofu, ki hodi birmovat po deželi: "Škof ne vzamejo niti vinarja cerkvenega denarja. Kar jim pa botri prostovoljno dajo, bi pa skoro sodili, da se jim vse umane, preden pridejo do smrti upehan spet nazaj v Ljubljano." Ubogi škof! Vse se mu umane po poti in do smrti upehan pride v Ljubljano! Mi bi le radi vedeli, kje se škof tako upeha, ali taktat, ko birmuje ali ko se pelje proti Ljubljani?

Smrt na cesti.

V Šmarci pri Kamniku je padel z voza 64-letni posestnik Martin Cunder iz Spodnjih Domžal, da je v par minutah umrl. Zunanji poškodbe ni dobil. Najbrž je bil Cunder pijan in padel v spanju z voza.

Trpinčenje otroka.

V Trstu so našli 11-letnega Josipa Adamiča priklenjenega z verigo k omari. Ko ga je zdravnik preiskal, našel je vse polno poškodb, katere je dečku prizadejal njegov oče z različnimi udarci. Nečloveškega očeta so naznanili pristojni oblasti.

Zadnje deževje

je napravilo v Halozah, posebno zgornjih, strašno škodo ker se je na mnogih krajih zemlja vdrla. Celi deli gor, kakor tudi njiv so uničeni in v pre mnogih krajih je zemlja zasula ceste in pota. V soboto 14. jul. je bila velika povoden po vsej Dravinjski dolini, ki je odnesla hrvi in mostove ter napravila ogromno škodo. Skrajni čas že je, da bi se Dravinja vendar enkrat regulirala.

Trpinčenje živali.

Neki prijatelj jeruša je izpeljal na Sv. Petra cesti svoji ženi kokoš in jo nesel v neko žganjarijo, da bi jo zamenjal z napolnjenimi "frakoni". Da pa žival ni po cesti kričala, jo je žganjar tako stisnil, da so šle zadek iz nje čreva, kar je opazil policijski stražnik, ki je pri-

jatelj alkohola aretoval, kokoš so pa takoj zaklali. Žganjar je bil za svojo neusmiljenost tako občutno kaznovan, da ga ne bo imelo več veselje kokoši nositi v žganjarijo.

Pod konje je padel

44-letni Anton Repa, veleposestnik na Spod. Porčiču na Štajerskem, ko se je vračal iz Cmureka iz mlina domov. Voz je šel čezenj in ga tako poškodoval, da je čez tri dni umrl v strašnih mukah.

Fran S. Vilhar,

sin Miroslava Vilharja, sedaj profesor glasbe v Zagrebu in eden najslavnejših jugoslovanskih skladateljev, pride 12. avgusta na Vilharjevo slavnost v Postojno.

Nesreča.

21. jul. dopoldne je šla vdova Neža Eberjeva iz Nove vasi pri Viču po progji električne železnice po Karlovski cesti. Pred mestno ubožnico je prišel nasproti električni voz in ker se ni Eberjeva pravočasno umaknila, jo je voz, vkljub temu, da je voznik Spiegel takoj ustavil, podrl na tla in se je pri tem na glavi in čez pas tako poškodovala, da so jo morali prepeljati z rešilnim vozom v deželno bolnišnico.

Tatvina.

21. jul. popoldne so bili v Kolezijski ženski garderobi ukradeni gđ. Eli Herzmanskyjevi in Frančiški Kančevi trije zlati prstani, srebrna veržica in s srebrom okovan česelj, v skupni vrednosti 50 kor. Policija je osumljenki preiskala in razen česlja in enega prstana pri njima dobila še vse ukradene reči.

Kap je zadela

med vožnjo v Most na Češko prasičjega trgovca Jakoba Jakliča, doma iz Novih Ložin pri Kočevju.

BRAGGO THE MONK.

Žegnani kričač Tone Sojar, ki se prav rad poslužuje lece, da napada posamezne socialiste in udriha po socializmu vobče, se je repenčil, da je pripravljen sprejeti kateregakoli socialista in mu dokazati, da je njegov (Sojarjev) govor chikaškimi ovčicam glede napada na socializem upravičen itd. — Ko pa se je njegovemu pozivu odzval naš tukajšnji somišljenik G. Z., noseč sabo tudi št. 30 "Glas Svobode", se je prej tako pogumni gospod takej potuhnil in zgnil v svojo hišico, kakor polž, katerega hočeš za rozičke prijeti! — Gospodine Sojar, kedo je gentleman? —

Za odgovor na v "Glas Svobode" stavljena mu uprašanja pa je v "Amerikanskem Slovincu" skriptual nekako izjavo, ki bengalično razsvetljuje njegovo ošabno vsegamogočnost. On imenuje vse one, ki ne trobijo z njim vsen rog, odpadnike, in jim kratkomało prepoveduje vsako vmešavanje v zadeve župnije sv. Štefana. A kar je najbolj imenitno: on z znano farško oblastnostjo odreka pravico vmešavanja v imenu vseh chikaških katoliških Slovincov! In v dokaz temu sledijo kakor stoji v tej žalostni izjavi črno na belem, "lastnoročni podpis katoliških Slovincov v Chicagi"! Mi odgovarjamo na to čisto kratko. Kakor smo potzvedeli iz polnoma zanesljivega vira, te izjave navedeni Slovinci nikdar niso lastnoročno podpisali, temveč je pobožni ter za vse dobro in lepo vneti (!) gospod nabral ta imena v pisarni "Amerikanskega Slovincu" ter jih svoji izjavi jednostavno kar sam brez vednosti dotičnikov pristavil! — Uprašamo Vas, prečastni, kako se tako ravnanje strinja z Vašim svetim poklicem, in kakšno ime zaslužite??

V ostalem pa izjavljamo, da se mi ne vmešavamo v njegove notranje cerkvene zadeve, kakor trdi on v izjavi; nas to nič ne briga. Tega pa nam on, četudi je "božji namestnik", pač ne bo mogel nikdar ubraniti, da ne bi kritikovali njegovih govorov ter pobijali njegove neosnovane napade na socializem in njegove pristaše.

Toliko v odgovor na njegovo izjavo v "Amerikanskem Slovincu" in pristavljamo le še, da bodemo odslej posvečali večjo pozornost njegovemu "delovanju".

PAULINA ŽAGAR,

1516 Hecla Street, CALUMET, MICH.

Velespoštovani gospod Collins M. I.

Najprvo Vam naznanjam, da sem se po 3 teenskem rabljenju Vaših zdravil več ko polovico bolje počutila, a sedaj moram reči, da sem zdrava. Hvala Bogu vsi znaki moje bolezni so popolnoma izginili in celo telo se mi je ojačalo, tako, da se moji znanci čudijo ko im pripovedujem ovaših čudovitih zdravilih. Nikdar nisem mislila, da bi Vi mene od tako težke bolezni ozdravili, pa ste me hvala Bogu, in Vam se lepo zahvaljujem, ker sedaj vem, da ste Vi en učeni in hvale vredni zdravnik, ker je in bolezn, katero bi Vi ne ozdravili, pa ste tudi mene ozdravili od tako težke bolezni, katero sem trpela 7 let in pol in od katere me ni eden tukajšnjih zdravnikov ni mogel ozdraviti, ker vsaki mi je rekel, da mi ni nič in da ne ve kakšna bi mogla biti moja bolezen, ker nidesar ne razumijo kakor denar pobirati. Ako človek ne bi bil bolan bi mu tudi ne bilo teba zdravnika in ne bi denarja zastoj proč metal. Jaz sem sedaj zdrava hvala Bogu, mene sedaj nič ne boli, zato priporočam vsakemu, kateri je bolan, da se obrne le na slavnega in učenega zdravnika Collinsa, ker verujte mi, da je on najboljši zdravnik na tem svetu in jaz mu ostajam hvaležna do zadnjega časa mojega življenja. Ozdravljena sem od nečiste, otrovane krvi, od belega toka, bolečin v trebuhu in maternici, od glavobola, bolečin v rokah in nogah, prebadanja v križu, prističev in slabosti telesa. Prosim,

Paulina Žagar,
1516 Hecla Str., Calumet, Mich.
Izdravljena od revmatizma v rokah in nogah in zledene bolezni.

V. S. Jovanovich,
New Albany, Ind.

da Vi to pismo prepisete in priobčite Rojakom ter ostajam hvaležna

Dragi Dr. E. C. Collins M. I. New York.

Jaz Jozef Pavlič Vam naznanjam in Vas srčno zahvalim za Vaše zdravila, ki ste mi jih pošiljali. Vaša zdravila so moji ženi tako nucala, kakor ste Vi meni spročili. Zda je čisto popolnoma zdrava hvala Bogu, in moj dragi sinček je čvrst ter ni udan nobeni bolezni, zato se Vam dragi zdravnik iskreno zahvalim za Vaš trud in zdravila ter Vam ostanem hvaležni

Box 334 Aspen, Colo.

Poleg teh imamo še mnogo zahvalnih pisem, katere so nam v zadnjem času pisali rojaki zahvaljujoč se za nazaj zadobljeno zdravje, katerih pa radi pomankanja prostora ne moreno tukaj priobčiti.

ROJAKI SLOVENC! iz tega sami lahko razvidite kje je resnica, zato pazite kamu poverite zdravljenje svoje bolezni, kajti mi, kateri gledamo za splošni blagor in korist naših rojakov, vam svetujemo in priporočamo, da se v slučaju katere koli bolezni obrnete edino le na:

Dr. Collins N. Y. Medical Institute,

140 West 34th Street,

NEW YORK, N. Y.

ker on je edini, kateremu je vsaka bolezen popolnoma in temeljito znana ter edini zamore v resnici garantirati za popolno ozdravljenje vsake bolezni kakor: bolezni na pljučah, prsih, želodcu, črevah, ledvicah, jetrah, mehuru, kakor tudi vseh bolezni v trebušni votlini, bolezni v grlu, nosu, glavni nervoznost, živčne bolezni, prehudo utripanje in bolezni srca, katar, prehlajenje, naduho bronhialni, pljučni in prsni kašelj, bljuvanje krv, mrzlico, vročino, težko dihanje, nepravilno prebavljanje, revmatizem, giht, trganje in bolečine v križu, rokah, nogah, ledjih in boku, zlato žilo (hemo-roido), grižo ali preliv, nečisto in pokvarjeno kri, otekle noge in telo, vodenico, božst, slabosti pri spolnem občevanju, polucijo, nasledke onanije (samo izrabljanja), žumenje in tok iz ušes, oglušenje, vse bolezni na očeh, izpadanje las, luske ali pri na glavi, srbenje, lišajo, mazulje, ture, kraste in rane, vse ženske bolezni na notranjih organih, neurastenični glavobolji, neredno mesečno čiščenje, beli tok bolezni na maternici i.t.d., kakor tudi vse ostale notranje in zunanje bole. ni. On je prvi in edini, kateri ozdravi jetiko in Sifilis, kakor tudi vse **TAJNE SPOLNE BOLEZNI MOŠKE** in **ŽENSKE**. (Zdravljenje spolnih bolezni ostane popolnoma tajno.)

Da pa vsaki bolezen natančneje spozna, naj piše po obširno knjigo „Zdravje“ katero je napisal slavni **Dr. E. C. Collins M. I.**, katera je potrebno, da se nahaja v vsaki Slovenski družini in katero vsaki dobi zastonj, ako pismu priloži nekoliko poštinih znamk za poštino.

ZATORAJ ROJAKI! Zakaj da bolujete in trpite? **VSE VAŠE BOLEZNI, TRPLJENJA IN SLABOSTI** točno opišite v svojem maternem jeziku — natanko naznanite koliko ste stari, kako dolgo trajala bolezen in vse druge podrobnosti ter pismo naslovite na sledeči naslov:

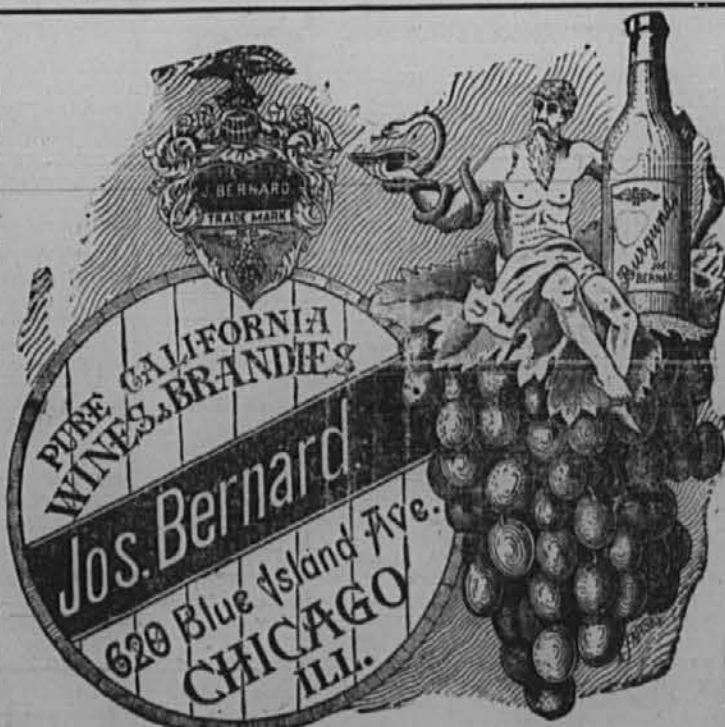
Dr. E. C. COLLINS,

MEDICAL INSTITUTE.

140 West 34th St.,

New York, N. Y.

Potem smete biti prepričani v najkrajšem času popolnega ozdravljenja. Za tiste, kateri želijo sami osebno priti v ta zavod, je isti odprt od ure zjutraj do 5 popoldne. Ob nedeljih in praznikih od 10-ure dopoldne do 1 popoldne.

Edina vinarna, ki toči najboljšo kalifornijska in importirana vina. Kdor pije naše vino, trdi, da še ni nikdar v svojem življenju pokusil boljše kapljice. Vsi dobro došli!

Rojaki, naročite si "Gl. Svobode."

NAJEMNIK & VANA,

IZDELOVALCA

sodovice mineralne vode in drugih neopojnih pijač.
82-84 Fisk St. Tel. Canal 1405

Vsem rojakom priporočam svojo fino urejeno

GOSTILNO

na 257 - 1st Ave, Milwaukee, Wis.

Postrežba točna in solidna. Vsak potujoči Slovenec dobro došel.

C. HOFBAUER.

Nazdar rojaki!

Slovenec in drugim bratom Slovanom priporočava svoj lepo urejeni

Saloon

Točiva vedno sveže pivo in pristne druge pijače. Raznovrstne fine smodke na razpolago.

Za obilen poset se priporočava

brata Košiček

590 S. Centre Ave. Chicago, Ill.

PRAVA POT DO DENARJA.

Hranite ga, ter vložite ga na zanesljivo banko, kjer bude varen.

Popolnoma zanesljivo vložen je v

INDUSTRIAL SAVINGS BANK

652 Blue Island Ave.

Svote, vložene do 12. julija, obrestujem s 1. july naprej. Ustanovljena 1890.

VSAKO SOBOTO ODFRTO DO 8 URE ZVEČER.

Jakob Dudenhofer

VINOTRZEC

339 Grove Street, Milwaukee, Wisconsin.

Priporoča vsem slovenskim salonom svoja izvrstna vina in likerje. Ima v zalogi tudi importirana vina likerje, kakor tudi lastnega pridelka.

P. J. DEDRICH je pooblaščen sprejemati naročila in denar.

ATLAS BREWING CO.

sluje na dobrem glasu, kajti ona prideluje najbolje pivo iz českega hmelja in izbranega ječmena.

LAGER MAGNET GRANAT

Razvažajo pivo v steklenicah na vse kraje.

Kadar otvoriš gostilno, ne zabi se obrniti do nas, kajti mi te bomo zadovoljili.

Mirko Vadjina

priporoča bratom Slovincem svojo BRIVNICO.

390 W. 18. St. Chicago.

Pozor rojaki!!!

Potujočim rojakom po Zdr. državah, onim v Chicagi in drugim po okolici naznanjam, da točim v svojem novourejenem "saloonu" vedno sveže najfinejšo pijačo — "atlas beer" in vsakovrstna vina. Unijske smodke na razpolago. Vsace-mu v zabavo služi dobro urejeno kegljišče in igralna miza (pool table). Solidna postrežba zagotovljena.

Za obilen obisk se vladno priporoča:

MOHOR MLADIC

617 S. Centre Ave. blizu 19
alice CHICAGO, ILL.

Poštnim potom lahko vlagate denar.

Da zamoremo vslužiti tudi zunanjim vlagateljem uvedli smo da vloge sprejemamo poštnim potom. Vi lahko denar na vsaki pošti za nas vložite s pripombo naslova. Vloge sprejemamo od \$1.00 naprej.

Pišite po navodila na

SOUTH CHICAGO SAVINGS BANK

278—92nd Street

Chicago, Ill.

ZADOVOLJSTVO v ŽIVLJENJU

se uživa, ako sta mož in žena popolnoma zdrava. Osebe, ki so težko bolne na želodcu ali jetrah, so vedno čemerne, nezadovoljne in sitne. Naobratno so pa osebe, kojih želodec redno prebavlja zavžito hrano, odločne, vesele in polne življenja. Vsekako pa ima lahko vsak človek zdrav želodec, ki redno prebavlja, ako le rabi

Trinerjevo zdravilno grenko vino,

ki pospešuje siast do edih in prebavnost. Ali veste, da pomeni trdno zdravje, ako se dobro prebavljena hrana spremeni v telesu v čisto kri, ki je glavni pogoj življenja.

Naročila za ta pripomoček so tako ogromna, da so pričeli to izvrstno sredstvo kar na debelo ponarejati, da bi varali ljudstvo. Ali naši čitatelji vedo, da je edino pristno

Trinerjevo zdravilno, grenko vino

najboljše domače zdravilo in namizno vino na svetu.

**Dober tek.
Izborna prebavljanje.
Trdno zdravje.**

To je zdravilo, kakeršnemu ni para na svetu. Ako je rabite, odvzamete mnogo boleznih od sebe. Rabite je, da vam bodo boljše dišale jedi, kot krepčalo in čistilca krvi, branite boleznih.

POZOR! Kedarkoli rabite Trinerjevo zdravilno grenko vino kot lek, tedaj ne smete uživati drugih opojnih in slabih pijač.

V LEKARNAH

V DOBRIH GOSTILNAH

Jože Triner

799 So. Ashland Ave.,

CHICAGO, ILLINOIS.

Mi jamčimo za pristnost in polno moč naslednjih specialitet:

Trinerjev brinovec, slivovka, tropinjevec, konjak.

RAZNO.**Cene mesa na Dunaju.**

Cene mesa v zadnjem času silno naraščajo. Iz vseh mest prihajajo take pritožbe. Na Dunaju so cene mesu tako poskočile, da je bil magistrat prisiljen, ustanoviti lastne mesarije, da vsaj nekoliko varuje prebivalstvo pred odiranjem mesarjev. Cene zadnjemu telečjemu mesu s priklado so narasle od leta 1897 do majnika 1906 od 1 K 42 vin. na 1 K 72 vin.; prednje teleče meso od 1 K 23 vin. na 1 K 50 vin. Svinjsko meso s priklado je poskočilo od 1 K 42 vin. na 1 K 77 vin.; mlado svinjsko meso s priklado od 1 K 39 vin. na 1 K 77 vin. Cene prekajeni svinjini so narasle od 1 K 50 vin. na 1 K 90 vin.

Ali jih poznajo!

Iz Celja: Naši veterinarji so priredili začetkom avgusta t. l. slavnost v spomin svoje 25letnice. Kakor pozivamo iz nemških listov, se pa tej slavnosti nočejo odzvati društva iz nemškega dela Štajerske, čes: "Zu den Windischen gehen wir nicht!" Ali vas poznajo! In prav imajo! Kaj pa ste celjski veterinarji družega, nego — vsaj v pretežni večini — Slovinci? In vaš načelnik? Dobroznani Drganc, rodom Hrvat! Pojte se solit z vašim nemštvom! Pristni štajerski Nemci že vedo, kaj delajo! Čeravno trdite, da ste "in völkischer Richtung der verlässliche Verein in der diesseitigen Reichshälfte", vam Nemci vendar ne gredo na vabo. Wie heist "völkisch"? Kadar je treba stafažo delati pri kaki ultranemški komediji napram Slovincem; tačas ste seveda vselej na mestu; — a zakaj? Zato, da "post festum" pijete — zastoj! Če bi tega ne bilo, bi Drgančeva garda že davno bila v franžah. Saj se poznamo!

Napad na slovenskega škofa.

Beneški Slovenec Alojzij Polizzo, dosedaj kanonik in profesor v Vidmu, je imenovan za škofa v Padovi. Ko je potoval na svoje mesto, ga je napadel na kolodvoru trgovec z mlekom Mullani, ker je Polizzo ustanovil deški seminar ter pokupil mleko v čeli okolici.

Usmiljena sestra (nuna) je izginila.

Sestra Agnez v bolnišnici sv. Ane pri Steyerju je pred kratkem pobegnila s svojim ljubčkom. Zazelo se ji je posvetnega ženina.

Mladi "junaki".

Ko sta se v Gradašci kopala dva dijaka, je prišla proti njima tolpa mladih fantalinov in proti njima streljala s flobert pištolo. Dijaka sta se naglo oblekla, se vsedla na kolesi, ki sta ju imela seboj, in šla proti "sovražniku". Ko sta jih došla, sta jim vzela pištolo, potem pa se odpeljala k policiji in tam naznanila "junaka" s pištolo.

Duhovniki vzor smernosti.

Znana stvar je, da so katoliški farji na feci najstrožji abstinenti, v praksi pa najpožrenejši ljudje. Zares ganljivo in zanimivo je opazovati življenje in trpljenje teh božjih namestnikov glede pojedin. Deset enih in istih duhovnih posod je od 12. do 29. junija t. l. povodom birne spravilo v svoj blagoslovljeni želodec nič manj kakor sedem imenitnih pojedin! Slovenski drž. poslanci, podvizajte se z izboljšanjem duhovniških plač, siromake duhovnike že silno tare vekočni glad!

Z mrtvim poročena.

K praški policiji je prišla nedavno neka zoletna žena ter povedala, da je njen mož neznan kam izginil. Poročena je bila z njim šele par mesecev. Predložila je njegov krstni list in domovnico. Iz teh dokumentov pa se je izkazalo, da se glase na ime nekoga moža, ki je že pred dvajsetimi leti umrl. Opravičen je sum, da si je pobegli mož na kak način prilastil dokumente pokojnikove ter se na podlagi teh dal poročiti. Policija sedaj išče zagonečnega moža.

Župnik Sušnik in Micika.

Pred kratkem je moral kaplan Kovačič oditi iz Črešnjevce le zaradi Micike, tamošnje farške ku-

harice. Ali prej je kaplana izginilo v sobi okoli 40 K in ključ od sobe sta imela le Micika in kaplan. Kuharica je potem tožila kaplana za voljo razžaljenja časti, čes, da jo sumniči zavoljo tatvine, ali pri vzklicnem sodišču v Mariboru je bil kaplan oproščen in Micika mora plačati dosti sodnijskih stroškov. Župnik Sušnik pa je Miciko spremljal k sodišču kakor da bi to bila njegova zakonska žena. Fej, tajksti!

Cuden strup.

Neka hrvaška Micika se je hotela pred kratkem v Zagrebu zastrupiti, nič je več ni mikalo mlado, veselo življenje. Mislila pa je, da je najbolj lahka in lušna mrt, ako se zastrupi — z žganjem. Izpila je pokrugi liter slivovke, ali smrt ni prišla, pač pa je imela Micika par dni strašanskega mačka.

Nadučitelj, ki spoštuje svoj stan.

V neki občini na Dravskem polju je bil dne 29. maja t. l. nadučitelj predsednik, kaplan pa, ki je obenem amater-fotograf, član volilne komisije za volitev državnega poslanca. Dolgčas jim je bil, ker so sedeli ves dan, kaj početi? "Dajmo se slikati, napravimo kandidatu Koročcu posebno veselje!" vzklikne in predlaga nadučitelj. Z navdušenjem sprejeto. Slika je nadučitelj osebno izročil novopečenemu poslancu v Mariboru. V tisti občini so oddali trije učitelji svoj glas.

Požar v tovarni.

Pri požaru tovarna olja v Bordausu, ki obsega 50,000 litrov olja ter druge zaloge.

Nemci in Lahi.

Nemci delajo z vso silo na to, da razvejavijo sedmi slov. štajerski mandat, kompenzacija za kočevski na Kranjskem, Lahi pa hočejo nov mandat na Tirolskem, ne oziraje se na "pakt" Šusteršičev gledé oropanja Primorja. Modra "poteza" Šusteršičeva se kaže v vedno lepši luči.

Samomor nune?

Z Reke je bil poklican v Ilirsko Bistrico nujno zdravnik, da pomaga nuni, ki se bori s smrtjo. Nuna je umrla kot samomorilka. V samostanu govorijo o nesreči!

Iz uredništva "Gl. Sv."

Pred par dnevi prišlo je uredništvo "Glas Svobode" v Zagrebu izišli list "Naprej!" kateri je glasilo socijalno demokratske stranke za Hrvaško in Slavonijo. Prva številka je izšla 18. julija in nje čtivo je zanimivo in poučno: List je socijalno demokratičen in ga Slovincem in Hrvatem priporočamo. Kdor se hoče naročiti, naj piše na "Uredništvo, 'Naprej'" Ilica 55. Zagreb, Hrvatska.

Bratom Hrvatom kličemo: Živel "Naprej!"

Teško je izbrati.

Tako ogromno število raznih zdravil se dandanes objavlja po raznih časopisih za vsakovrstne zdravstvene pomankljivosti občinstva a vsaktero od teh obljubuje pa gotovo ozdravljenje, ali ni toraj teško izbrati si edina pravo? Edina in prava pot, kako si izbrati dobro zdravilo je vprašati ljudi, ki ista rabijo in ki so se prepričali o istinitosti priporočil izdelovalcev. Trinerjevo zdravilno grenko vino se je v kratkem povzdignilo na vrhunec takozvanih želodečnih grenčev. Ona vas takoj oprosti vseh boleznih v črevah itd. Še nikoli se ni slišalo, da ne bi ista pomagala. Ista so napravljena iz različnih importiranih zelišč in naj boljsega vina, deluje priležno s naravo in je dobro znana tonika v vsih slučajih, posebno v slučaju nerednega delovanja v želodcu. Ona daje gorkoto in zadovoljnost vsem organom in tako prepreči marsikatero boleznih. Poletji bi je morala vsaka družina vedno na domu imeti in jo uživati, kajti, ista jo prava telesna hrana, pripomore k dobremu spancu in ojačuje organe, ista hitro omili vsako bolečino v želodcu, oprosti želodečni krč in grizo.

Dobiva se v vseh lekarnah in pri izdelovalcu Josip Trineru 799 So. Ashland Ave., Chicago, Ill.

MED NEBEŠKIMI SVETOVİ.
NARAVOSLOVNE ČRTICE
Urejuje črnomaljska presta.

II.

Znašel sem se na skali osamljen, preklinjal sem Copernicus-a. Tudi sam papež, kateri je preklel Copernicus-ovo delo "Tek in sukanje nebeških teles", ni se poslužil takovega jezika, kakor sem ga jaz rabil.

Stal sem na skali in gledal proti Triglavu. Kako se pa prestrašim, ko zagledam pod seboj veliko, z mrežo opasano, jajcu podobno kroglo, ki se je počasi dvigala proti vrhuncu Himalaje. Misli si sem, da to mora biti vreča napolnjena z v nebo vprijočimi grehi, in da so jo najbrže ljubljanski škof Tone proti nebu za odvezo poslali. V naglici sklenem skočiti na meh in se odpeljati oziroma odplavati s mehonom nesreče proti nebu. S mislijo zvršil sem nalep in čf! vdrila se je vreča, a jaz se pa zagrabil za mrežo. V kratkem se sprjaznem s situacijo in počsem si komoten prostorček, a tudi s tem se nisem zadovoljil, radovednost me je tirala, da preiščem celo vrečo in res držec se za vrh podam se na rob, želec pogledati še enkrat na zemljato zvezdo. Toliko, da nisem presenetena na tla padel. Pod bisago pregreh zapazil sem veliko košaro, v kateri je bil lep daljno gled in drugi zvezdoznanski stroji. Veselja nisem znal kaj početi temveč splazim se v košaro in se moško vsedem na za to pripravljeno sedež.

Proti večeru oglašal se je želedec, iskal sem živila po košari ali brez uspeha, premetavati počnem prazne malhe in žepove, ali vse, kar sem našel sta bila dva listka. Na jednom je bilo začrtano: "V sili in nevarnosti me pokličite. Slomšek", a na drugem se je pa čitalo: "V slučaju znanstvene pomoči me pokličite! Copernicus."

Kličem Slomška.
"Tu sem, kaj želiš?" zaslišim glas in zagledam Slomška pred seboj.

"Vaš listič sem našel. Glad mi krči želedec in žeja mi suši jezik," mu odgovorim.

Slomšek ne, da bi se obotavljal, potegne iz bisage hleb kruha in buteljko sladkorjevca. Predno mi je izročil kruh, ga je prelomil in prekrižal, rekoč: "Božji blagoslov ostani s teboj." Isto je storil s vinom.

Po tej ceremoniji je zginit, jaz sem se pa davil s 'mano' in prilival si z vinom. Bolj sem lamal kruh, večji je postajal a buteljke nisem mogel izprazniti. Napil sem se ga počteno in zaspal.

Spa sem cele tri dni in ko se slehnik vendar prebudim, pogledam proti zemlji, a videl je nisem, pogledam na stran in zapazim, da sem v bližini velikanske krogle, na kateri sem videl s pomočjo dolnogleda, dolge progge, ki so se križale. IS prva sem si mislil, da to so meridijani in ekvatorji, kakor se vidijo na zemeljskem globusu. Da se pa o tem prepričam, pokličem Copernicus-a. Copernicus se prikaže in me vpraša kaj želim. Vesel Copernicus-ovega prihoda mu ponudim svoj sedež in mu razložim svoj bed-

ni, nevedni stan. Priljudni profesor se namrdne in mi izroči lepo tiskano knjigo, naslovljeno: "Življenje sosrednega sveta. Spisal Viljem Brunschmid - Kratochville." Knjigo vzamem in ga prašam za ime one velike krogle.

"Zvezda," spregovori Copernicus, "kateri se približujeva, je Mars in knjiga, katero sem ti ravnokar izročil, se peča s razmotrivanjem o Marsu v obče." To spregovorivši izgine.

"Dobro," mislil sem si, "Copernicus mora biti dobra duša." Knjiga, katero mi je izročil, je bila pisana v Slovenskem jeziku, kar me je razveselilo in počel sem čitati:

"Daljava med Zemljo in sosredno zvezdo Mars je 50 milijonov milj. Pot pa kateri se suče je nam znana do cela; njen obseg je bil vze mnogokrat ovit s matematičnem obročem in teža Marsova se je preračunila na 867.000.000.000.000.000 stotov toraj sedemkrat manjša od zemeljske. Dognano je iz kakovih kemičnih snovi obstoja njegova masa, a če je Mars obljuden, o tem manjka zanesljivih podatkov, akoravno so različni astronomi mnenja, da na Marsu žive bitja, ki nas v marsičem prekašajo.

Kar mi kliče življenje, ni nič drugega kot neprenehljivo spreminjanje kemikalij, ki se vrše v bodisi rastlinskem, živalskem ali človeškem bitju.

Pozemska skušnjava nas uči, da je življenje odvisno od dveh stvari — to je od zraka in vode. Toraj, ako se hočemo pridružiti trditvam onih učenjakov, ki trde, da na Marsu eksistira življenje, določiti se mora, če se nahajajo na Marsu bistva, ki so predpogoj življenju.

Da je Mars ogrnjen s plini, ki so sorodni našemu zraku, temu niti najhujši astronomični dvomljivci ne ugovarja; tudi se vé, da je atmosfera na Marsu pretanka in prerodka, da bi odgovarjala dihanju in življenju Zemljanov.

Bivanje v zrakoplavu, visoko nad Himalajo, najvišjemu hribu Zemlje, bilo bi za Zemljane skoro jednako življenje na Marsu; kajti naš organizem, kot vsak drugi živalski, ni vstvarjen iz nadnaravnih sredstev in od nevidnih bitij, ampak je narejen iz naravnih snovij, ki prehajajo od umrjelih bitij na nas, ter so namenjene le v svrhu življenja na Zemlji, nikakor pa se ne prikladajo vplivom drugih obel.

Pri tem odstavku zaprem knjigo in preiščujem. Vedel sem, da se nahajam visoko nad Himalajo — nad Zemljo, nekje med Zemljo in Marsom. Ta knjiga trdi, da življenje visoko nad Zemljo in tudi na Marsu je nemogoče, a jaz Zemljan pa sem vkljub temu še pri življenju. Vedel nisem, če sem mrtev ali živ, zatoraj sem poklical Copernicusa. (Dalje pride.)

Slovenski delavski pevski zbor "Orel" naznanja rojakom in rojakinjam, da bo priredil dne 12. t. m. to je prihodnjo nedeljo na "River Side" svojo domačo zabavo.

"Orel" si želi prosto zabavati in na svežem zraku razveseliti, toraj ako ga hočete videti zleteti v zrak, zberite se prihodnjo nedeljo točno ob 9. uri dopoldne v Narodni dvorani, na Center in 18. ulici, od koder poletimo skupno na River Side. "Odbor".

IZ COLORADE.

Pueblo, Colo., 27. julija.

Čenjeno uredništvo. Ali ste že kedaj slišali, da bi bil katoliški duhoven oženjen, in da bi po njegovi smrti "duhovna" vdova tožila na razveljavljenje oporoke in s tožbo hotela pridobiti to, kar je cerkev po smrti nje soproga zaplenila?

Nekaj podobnega se je zgodilo tu v Colorado. Gospa Evelyn Marija Bens vložila je tožbo, katera je vze sedaj na najvišjem sodišču, za razveljavljenje oporoke č. g. Feliksa Marino Lepore, katerega je leta 1903 neki mlad duhoven, za časa ko je ta slednji bil pri njemu na počitnicah, zaradi goljufanja pri kartah ustrelil. Častiljivi Lepore je kmalu po zadani rani umrl, zapuščivši oporoko, v kateri je imenoval cerkev glavnim dedičem svoje zapuščine, a na krasno Evelyn, "svojo ženo" se pa ni zmislil.

To je zholo ubogo vdovo in najela si je odvvetnika, ki bi oporoko ovrgel na podlagi mejsebojne poroke med njo in umrlem gospodom, vsled katere je ona legitimirana do njegove zapuščine.

Pred sodnikom McColl je vprašal cerkveni zastopnik Evelyn Marijo Bens, kedaj, kako in kje se je poroka vršila. Evelyn M. Bens mu je na dolgo in široko popisala in dostavila: "Vi dobro znate, da katoliški duhovnik se ne sme ženiti na videz, ampak on si izbere dekle, katera se mu dopada in z njo se na skrivaj poroči, to je eden drugemu objubita zvestobo in potem ona postane njegova žena, a duhovnik jo pa kliče kuharico. Ravno tako sva si prisegla zvestobo jaz in Lepore in postala sva mož in žena, toraj tudi menim, da sem opravičena, kot zakoniti dedič nastopati. Denversko ljudstvo težko pričakuje nadaljnih obravnav, ali kakor se sliši, se bode stvar zamečkala in tajno med katoliškega duhovna vdovo in škofom poravnalo.

Čenjene čitatelje vprašam, "kedaj se bode kri, ki se preliva pod duhovniško kožo" posušila?

Če je pa naš kosmatineček tudi sklenil takovo poroko, ne vem, vendar pa svetujem drugim, da se ne "speglajo" po umrlem Benediktincu, temveč napravijo svoje oporoke pravilno in ne skušajo opehariti svojih žen.

Tebi urednik in cenjenim čitalcem tega lista pozdrav in listu obilo uspeha!

Gorenjec.

Zdravniki verujejo vanj.

V bolnicah in svoji zasebni praksi rabijo in priporočajo zdravniki (2)

DR. RICHTER-JEV
ANCHOR PAIN EXPELLER

Dr. J. M. Thompson, 386 Clinton St., Brooklyn, N. Y., piše: Jaz sem v svoji praksi z Dr. Richterjevim Anchor Pain Expellerjem ozdravil bolnike od revmatizma v členkih, protina, in nevralgije na čudovit način, kar s tem vestno potrjujem. 25c in 50c.

Pri vseh lekarnarjih
F. Ad. Richter & Co.
125 Pearl st. New York

POZOR!

POZOR!

VELIKI SKUPNI IZLET.

... DRUŠTEV ...

"SLAVIJE" IN "SLOVENIJE"

BODE 26. AVGUSTA T. L.
V ATLAS PARKU

na N. 40. ulici, v bližini Češkega Narodnega pokopališča

Sportne igre in keglanje na dobitke so na programu. — Slovenske in hrvaške pesmi donele bodejo na okolu toraj peski zbori bodejo tudi tam.

Odbor je preskrbel ukrenil vse za svobodno zabavo izletnikov.

Vožnja: — Vzemi Halsted do Milwaukee ulice in od tam Elston do vrta ali pa Ashland in Western karo do Elston ulice in od tam do vrta.

Vstop 25c "all ticket."

ODBOR.

POROČNE SLIKE

izdeluje v najlepših pozicijah. Vsaka podoba je lepo in naravno zgotovljena. Vsakovrstne družinske in društvene slike v poljubni velikosti za nizko ceno. Tudi povečuje manjše slike v naravno velikost

The Reliable Photograph.

391—393 Blue Island Ave. vogal 14. Place. CHICAGO, ILL.

ESTABLISH 1883

PHONE CANAL 287

Slika predočuje zlato damsko uro (Gold filled.) JAMCI SE ZA 20 LET.

V naravni velikosti slike.

Kolesovje je najboljši ameriški izdelek

—Elgin ali Waltham. \$14.00

Te vrste ura stane le \$14.00
V obilo naročbo se priporoča vsem Slo-

vencem in Hrvatom dobro znani
Jacob Stonich,

72 E. Madison St.
Chicago, Ill.

Slovinci pozor!

Ako potrebujete odeje, klobuke, srajce, kravate ali druge važne reči za možke — za delavnik ali praznik, tedaj se oglašite pri svojem rojaku, ker lahko govorite v materinščini.

Čistim stare obleke in izdelujem nove
po
najnovejši modi in nizki ceni.

JURIJ MAMEK, 581 S. Centre Ave.
blizo 18. ulice Chicago, Ill.

Čemu pustiš od nevednih zobozdravnikov izdirati svoje, močje se popolnoma zdrave zobe? Pusti si jih zaliti s zlatom ali srebrom, kar ti za vselej dobro in po najnižji ceni napravi

Dr. B. K. Simonek
Zobozdravnik.

544 BLUE ISLAND AVE.
CHICAGO, ILL.

Telefon Morgan 433.

Pozor!

Pozor!

Slovinci.

"Salon" z MODERNIM KEGLJISČEM

Sveže pivo v sodčkih in luteljkah in druge raznovrstne naravne pijače — najboljše in najfinejše unijske smodke. Patniki dobe čedno prenočišče za nizko ceno. Postrežba točna in izborna.

Vsem Slovincem in drugim Slovanom se priporoča

Martin Potokar, 584 S. Centre Ave. Chicago, Ill.

BRZI POSTARŠKI PAROBROD

— "BROOKLYN" —

ODPLUJE IZ NEW YORKA DNE 23. AVGUSTA T. L.

Ta parobrod je last Frank Zotti-jevega parobrodnege društva, katero so naši rojaki založili, toraj je slovanska last. To je eden največjih in najhitrejših parobrodov, ki plove med New Yorkom in Sredozemskim morjem in obratno, ki vozi pošto Zdr. držav in ki prekosi pot med

New Yorkom in Marsejlem, Francosko v desetih dneh.

Če se vozite na katerem drugem parobrodu smatrali vas lodejo za tujce in tako tudi z vami poštopali, dočim se na tem parobrodu vozite kot zemljak lastnika tega parobroda in toraj je samorazumljivo, da se vam bode streglo kot takim. Po izkrcanju v Marsejlu se takoj odpeljete po suhem čez Bazel proti domu in že drugi dan ste na Kranjskem, domači zemlji. Cena vožnje v listku III razreda iz New Yorka čez Francosko do Trsta, Beke, Karlovca, Bjelovara. Zagata ali Ljubljane je

SAMO \$30.00

Ker parobrod zapusti New Yorksko luko točno ob 11. uri dopoldne, n. orate biti v New Yorku že dan pred odhodom. Ker se je vže več potnikov za ta parobrod javilo, vam priporočamo, da ne odlašate in nam takoj pošljete \$5.00 are, tako, da bode te gotovi za primeren in boljši prestop na parobrodu.

FRANK ZOTTI & CO.

glavni zastopnik F.Z.S.S.Co. za Zdr. države, Canada in Mexico.

108 Greenwich Str., New York. ali 99 Dearborn Str., Chicago, Ill.